

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. május 5.

bb 1. naponta 15-20 centiméteres növekedés - „huzza,, a
komlót a májusi meleg

vid ká/sk-lm bs

1965. május 5.

bács megye déli részén az állami és termelészövetkezeti gazdaságok nagykiterjedésű komlóskertjeiben a májusi meleg szinte huzza a tavasz leggyorsabban fejlődő növényét. a Legerőteljesebben a francia és a csehszlovák fajták növekednek. a hosszúhegyi állami gazdaság 93 holdas komlósában naponta 15-20 centit is nőnek a komló-hajtások./mti/

--

bb 2. hanglemezen a stovepipe-tánczenekar négy száma

1 ol/hné-lm fm

1965. május 5.

a magyar hanglezgyártó vállalat felvételt készített a közelmúltban magyarországon vendégszerepelt stovepipe angol tánczenekar budapesti műsorának négy tánc-számáról.

a lemez árusítását a tervek szerint még ebben a negyedévben megkezdik./mti/

--

bb 3. megkezdődött a pisztránghorgászat a bakonyban

vid ká/sk-lm bs

1965. május 5.

a magasbakonyi erdőgazdaság három évvel ezelőtt kezdte meg a pisztrángok telepítését a hűvös hegyvidék gyorsfolyású patakjaiban. az első kihelyezett pisztrángok már 30-40 centiméteresek „horogra értek,, a tilalom lejártával most megkezdődött a bakonyban a pisztránghorgás. az erdőgazdaság naponta 8-10 horgászjegyet ad ki./mti/

--

bb 4. virágpompában az „ősvilág,,

vid ká/sk szb ká

1965. május 5.

a hazánk növény- és állatvilágának 20 000 éves múltját őrző bátorligeti rezervátum kapuja megnyílt a hazai és külföldi turisták, a tudományos kutatók előtt. a látogatóknak május hónapban különös élményt nyújt ez a 100 holdnál nagyobb vadregényes táj. teljes diszpompába öltözött az ősvilág, bimbót fakasztott legkritkább vadvirágunk a zergebog-lár, a szibériai hamuvirág, lomb takarja már a babérlevelű fűzet. zsombékok alól kicsalta a nap a kárpát-medencében csak itt élő kannibál pókokat és az eleveneszlő gyíkcsalá-dokat, a rezervátum felkészült a vendégek fogadására. a ha-zai és külföldi botanikusok, kutatók, természetkedvelők szá-mára laboratóriummal ellátott munkaházat rendeztek be. /mti/

--

bb 5. évente 200 000 forintot költenek a hédervári park rendezésére

vid ká/sk szb ká

1965. május 5.

szigetköz egyik leglátogatottabb idegenforgalmi látvá-nyossága a hédervári park, amely petri bernhard parkművész tervei alapján épült. a másfél évszázados fák díszítette 17 holdas parkban az utóbbi években elburjánzottak a gomba-módra növő különböző bokrok és cserjék, eltakarják a park szép fáit, amelyek között számos egzotikus fafajta, kínai páfrányfenyő, amerikai tulipánfa, szivarfa is található. most tervet dolgoztak ki a park rendezésére, a régi érté-kes faóriások védelmére. a következő öt évben évenként 200 000 forintot költ a helyi tanács a park csinosítására és a parkot átszelő utak karbantartására. /mti/

--

bb 6. 530 grammos agancsu őzbakot lőttek a gyulai erdő-gazdaság rezervátumában

vid ká/tr szb ká

1965. május 5.

a gyulai erdőgazdaság és a körös-vidéki vadásztársaságok vadrezervátumát évek óta sok külföldi vadász keresi fel őz-bakcserkészés idején. a májusi vadászatra most is egymás után érkeznek a külföldi vendégek, a gyularemélet vadász-lakban állandóan „telt ház,, van.

az első kapitális agancsu őzbak már puskavégre került. a szabályos, arányosan fejlett agancs súlya 530 gramm. /mti/

- 2 -

le

bb 7. száz társadalmi idegenvezetőt képeztek ki a balaton és a bakony vidékén

vid lk szb ki

1965. május 5.

a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatala az üdü-lő- és kiránduló vidékek vendégcseregének kalauzolására az idén fokozottabban igénybe veszi a társadalmi idegenvezetők segítségét. veszprémben, hévízen, keszthelyen, balatonfüre-den és pápán az elmúlt hetekben tanfolyamokat tartottak, ame-lyeken több mint száz társadalmi idegenvezetőt képeztek ki. /mti/

--

bb 8. munkahelyen italozott - hét hónapi szabadságvesztés

i bc/tm szb zs

1965. május 5.

a 8. kerületi építő ktsz több dolgozója munka helyett „görbe napot,, rendezett a ktsz egyik zuglói munkahelyén. fenyvesi lajos művezető, szilvásy istván brigádvezető és beosztottaik munkakezdés előtt tömény szeszesített vásárol-tak és elfogyasztották. a munkahelyre szilvásy egy liter bort is bevitt, s azt is megitták. fenyvesi kijelölte a napi feladatokat, majd egy másik építkezésre ment, s he-lyettesítésével szilvásyt bízta meg. szilvásy munkatársai-val együtt tovább italozott: többször is hozattak bort, amit a raktárhelyiségben fogyasztottak el. esetleges ellen-őrzésre gondolva, tüzet gyújtottak a bitumenes üstház alatt hogy úgy tűnjék, mintha dolgoznának. az üstház elhelyezése nem felelt meg az óvó-rendszabály előírásainak, de ezzel mitsem törődtek. a mulatozás közben súlyos baleset történt: az üstház felborult, a forró bitumen kiömlött, s egy mun-kásnő - aki maga is résztvett a mulatságban - súlyos égési sérüléseket szenvedett.

a központi kerületi bíróság megállapította, hogy feny-vesi és szilvásy többszörösen megsértették a fegyelmi és óvó-rendszabályokat, amelyek többek között tiltják, hogy szeszesített a munkahelyre bevigyenek, s ott elfogyasszák.

a bíróság fenyvesi lajost 5 hónapi felfüggesztett sza-badságvesztésre, szilvásy istván pedig 7 hónapi szabadság-vesztésre ítélte. /mti/

--

- 3 -

le

bb 9. május végén kezdődik a vizsgaidőszak az egyetemeken

1 fe/sk-lm zs

1965. május 5.

befejezéshez közeledik a tanulmányi év az egyetemeken és főiskolákon: általában május végén tartják az utolsó előadásokat.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen május 22-én fejeződnek be az előadások. ezt követően mind a három karon megkezdődnek a vizsgák, amelyek június végén zárulnak. a nappali tagozaton az utóvizsgák augusztus 30 és szeptember 11-e között, az esti és levelező tagozaton június 28 és július 31 között, illetve augusztus 30 és szeptember 11 között lesznek.

a mérnök, építészmérnök és közlekedési kar mintegy 500 másodéves nappali hallgatója június második felében, illetve júliusban tesz szigorlatot. az ötödéves végzős hallgatók -365 leendő mérnök - ezekben a hetekben a választott diplomamunkán dolgoznak, amelyet az egyetemi tanulmányév végén nyújtanak be.

a budapesti műszaki egyetemen május 29-én tartják az idei tanulmányi év utolsó előadását s május 31-1, június 30-a között vizsgáznak a fiatalok. a másod- és harmadévesek a tanulmányi év végén, júliusban szigorlatoznak. az egyetemen tanuló 11 588 hallgató közül az idén 526 nappali, 180 esti és 190 levelező hallgató fejezi be tanulmányát.

az eötvös Loránd tudományegyetemen május 22-én fejeződik be a tanulmányi év, ezt követően kerül sor a vizsgákra. a természettudományi karon május 30-án ér véget a rendes vizsgaidőszak, az államvizsgák július 15-ig zajlanak le. a kar 2346 hallgatója közül az idén 380 fiatal fejezi be egyetemi tanulmányát és védi meg diplomamunkáját.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen is májusban fejeződik be a tanulmányi év, a vizsgák május 24- június 26-a között lesznek. az államvizsgákra június 3-a július 15-e között kerül sor. az idén csaknem 700 végzős hallgatót bocsát ki az egyetem./mtl/

--

- 4 -

bb 10. mit adtak a bodrogolasziak 1705-ben a rákóczi udvartartás ellátására?

vid tné-lm fm

1965. május 5.

a sátoraljaujhelyi kazinczy ferenc levéltárban több érdekes és eddig ismeretlen, rákóczi-korból származó okmányra bukkant mondy miklós tudományos kutató. ezek között szerepel egy latin nyelven írt elismervény: felsorolva azokat az élelmiszercikkekét és áruféleségeket, amelyeket 1705-ben a sárospataki várhoz közeleső bodrogolaszi község lakói szolgáltatottak be a rákóczi udvartartás ellátására. így például a bodrogparti község bírja, kanta jános a fejedelem udvarmesterének, otlik györgynek parancsára husáruk fejében 1856 forintot, ezenkívül 140 köből abrakot, 119 tyukot, 57 libát, 80 icce vajat, 40 szekér szénát, két bárányt, két süldőt, 360 font kenyeret és 500 tojást gyűjtött be. emellett a nagyságos fejedelem számára 25 font sütésre elegendő fehér buzalisztet, három gönci hordó hegyaljai bort, egy véka köleskását, 700 faggyugyertyát és a zabált ló /beteg állat/ gyógyítására egy icce égetett bort szállított az udvarba. érdekessége az okiratnak, hogy a felsorolt áru átvételét bercsényi miklós, a fejedelem generálisa kézjeggyével és pecsétjével igazolta./mtl/

--

- 5 -

bb. 11. készülődés az ünnepi könyvhétre - az idén először: gyermek-könyvek napja

i tf/tr/fm/gy/bs

1965. május 5.

szerte az országban - a fővárosban és vidéken egyaránt - javában folynak az előkészületek az ünnepi könyvhétre. az irodalom és az olvasóközönség hagyományos „találkozója”, az idén május 29. és június 6. között rendezik meg a művelődésügyi minisztérium, a magyar írók szövetsége, a szot, a kommunista ifjúsági szövetség, a hazafiak népfrent, a nőtanács, az úttörőszövetség, a szövosz, a tit és a népművelési intézet. a programot mindenütt a helyi igényeknek megfelelően állítják össze, a városi, községi tanácsok előkészítő bizottságokat alakítottak - meghallgatják az emberek véleményét, a gyárakban, tsz-ekben, hivatalokban például megkérdezik a dolgozóktól, hogy kiket látnának vendégül legszívesebben az író-költő-olvasó-találkozón.

első alkalommal lesz kedves színelőadás az ünnepi könyvhétnél a gyermek-könyvek napja, erre június elsején kerül sor. a legifjabb olvasók számára sok színes, érdekes kiállítást rendeznek a gyermek-könyvtárakban, az úttörőházakban és az iskolákban. nem feledkeznek meg a kórházakban fekvő kisfiukról, leánykákról sem, lesz örömlük a gyermekotthonok lakóinak is: őket jutalomkönyvekkel lepi meg a kiadói főigazgatóság. a budapesti gyermekeket június első napján a kálvin téri könyvsátorhoz várják. itt kiállítás-vásárt rendeznek majd a móra ferenc kiadó legszebb ifjúsági köteteiből, képesalbumaiból. a sátonnál egyébként egész-napos vidám irodalmi-mesés-bábozás műsorral szórakoztatják a gyermekeket./mti/

bb. 12. öntvénytisztító-szalag szerelését kezdték meg az egyesült villamosgépgyárban

i sl/tr/vg/gy/la

1965. május 5.

az egyesült villamosgépgyár villamosgép- és kábel gyáregységében 300 méteres futószalag szerelését kezdték meg, ami az öntőde korszerűsítésének befejezését jelenti. néhány évvel ezelőtt jelentős költséggel gépesítették a homokelőkészítést, az öntvények formázását és magát az öntést is, a beruházások azonban nem fejeződtek be teljesen. az öntés utáni szállítás és az öntvények tisztítása, korrozio elleni védelme még ma is a régi módszerrel történik.

/folyt. köv./

8.15/-n

-6-

9²⁵ BU.

bb. 12. /öntvénytisztító-szalag..... 1. folyt./ gy

a most épülő szalag az öntvényt egymás után több tisztítógépbe vezeti, ahol záporozó apró acélgolyók lesimítják a felület egyenetlenségeit. ezután az öntvény a köszörűkő alá, majd a festő-részleghez kerül. ott bevonják a rozsdásodás ellen védő alapozó festékkel, s végül az öntvény egy szárító alaguton jut a raktárba.

a gyár felújítási költségeiből körülbelül egymillió forintot költenek az öntvénytisztító szalag és a hozzátartozó berendezések üzembehelyezésére. ezenkívül állami beruházásként öntődei kiegészítőket is kap a gyár. mindez nemcsak a termelékenységet javítja, hanem a legnehezebb és a legegészségtelenebb fizikai munkáktól is mentesíti az öntőde dolgozóit./mti/

bb. 13. a csillagok városa - helyszíni közvetítés egerből a televízióban

i s/gg/fm/gy/cz

1965. május 5.

a magyar televízió az elmúlt évben kezdte meg hazánk különböző tájegységeinek, városainak, ipari és kulturális létesítményeinek bemutatását az ugynevezett megyei műsorok keretében. 1964-ben baranya, veszprém, csongrád és hajdu-bihar megyébe látogattak el a televízió operatőrei és riporterei. ötven műsorban összesen 1 910 percben számoltak be e négy megye életéről. a népszerű, érdekes műsor-sorozat az idén tovább folytatják. elsőnek heves megyébe látogatnak el a kamerák, ahonnan május 11-16 között számos különféle műsort sugároznak.

május 11-én a csillagok városa címmel helyszíni közvetítést adnak egerből és megismertetik a nézőkkel a város régi és az új nevezetességeit. a mai vendégünk című sorozatban ezen az estén heves megye vezetői tájékoztatják a tv nézőit megyéjük fejlődéséről, életéről, problémáiról. másnap, este a ködmön-csárdában, című adásban eger környékének egyik legszebb részébe, a szépasszony völgybe viszik el a nézőket. itt áll ugyanis a híres ködmön-csárda, ahol fellép a hevesi cigányegyüttes is. a vasutasok városa című műsorban hatvánt mutatják be a nézőknek. egy festői környezetű, sziklakéba vágjt pincesor mellett

a május 14-1, pénteki rendkívüli adásnapon ismét heves megyéből jelentkezik a televízió. bemutatják a mátra című tv-filmet és elvezetik a nézőket az ország legmagasabb pontjára, a kékestetőre. ezt követően a jelentés magyarországról című sorozat legújabb, heves megyei adását sugározzák.

/folyt. köv./

8.20/-n

-7-

9³⁰ BU.

bb. 13. /a csillagok városa.... 1. folyt./ gy

a szórakozó egri fiatalokat „lesi meg,, a kamera, az este a fagy-lalkertben című adás keretében. május 16-án, vasárnap három hely-szini közvetítéssel zárják a heves megyei műsor-sorozatot. ezen a napon a palócok színpompás felvonulásáról, a parádi szabadtéri palócmuzeumból és a bodonyi együttes műsoráról adnak közvetítést.

a heves megyei műsor-sorozat összesen 505 perc lesz, s ez alatt az idő alatt 15 különböző műsort sugároznak./mti/

bb. 14. idegen nyelven beszélő rendőrök a duna-kanyarban - a pest megyei közúti balesetelhárítási tanács gondosan felkészült a nyári gépjármű forgalomra

vid gö/fm/gy/cz

1965. május 5.

a közeldedő nyári kiránduló szezonra - amikor nagymértékben növekszik a balatonra, valamint a duna-kanyarba vezető főutvonalak forgalma - kettőzött gonddal készült fel a pest megyei közúti balesetelhárítási tanács.

tavaly ugyanis 1 731 közlekedési baleset történt a megyében, hat százalékkal több mint az előző évben. a balesetek következtében 101-en meghaltak, 592-en pedig súlyos sérülést szenvedtek. az anyagi kár összege meghaladta az ötmillió forintot. a balesetek számának csökkentése érdekében azokban a városokban és községekben, ahol még nem működnek balesetelhárítási tanácsok, hamarosan létrehozzák azokat. a megye valamennyi mozijában az előadások szünetében, a köz-ségekben a hangosbemondók segítségével rendszeresen ismertetik a gyalogosok, kerékpárosok és a lovaskocsihajtók közlekedési szabá-lyait. ezenkívül megyszerte balesetelhárítási kiállításokat rendez-nek a felnőttek és a gyermekek részére. a járási székhelyeken gép-járművezetői anketokat, kresz vetélkedőket tartanak. hasonló vetél-kezőkre kerül sor az általános iskolákban, a középiskolákban pedig motoros klubokat hoznak létre, amelyekben a fiatalok megtanulhatják a járművek vezetését és kresz-vizsgát tehetnek.

a balesetelhárítási tanács nagy gonddal készült fel a balato-ni 7-es, valamint a duna-kanyarba vezető 2-es 11- és főutvonalak várható nagy forgalmára. a visegrádi 11-es uton a megengedett leg-nagyobb sebesség 80 kilométer lesz. ezt az ut mentén több helyen felállított idegen nyelven is ismertető táblákkal hozzák a gép-járművezetők tudomására. ezenkívül az utvonal mentén, a parkolóhe-lyeken, éttermekben, presszóknak ugyancsak több nyelven írt baleset-elhárítási plakátokat helyeznek el.

/folyt. köv./

8.30/-n

-8-

g⁴⁶ BU.

bb. 14. /idegen nyelven.... 1. folyt./ gy

a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti járőrei nyelvtanfolyamon vettek részt, hogy a külföldi gépkocsivezetőket is tájékoztathassák a szabályokról. a hétvégi napokon pedig ide-gen nyelven beszélő és az autószereléshez is értő önkéntes rend-őrök segítik majd a duna-kanyar forgalmának zavartalan lebonyoli-tását.

a megyei közúti balesetelhárítási tanács ezenkívül visegrádon a fellegvárnál, június 6-án országos autós-motoros találkozót ren-dez, amelyen ügyességi és elméleti versenyek lesznek. a gyerme-keket közlekedési tárgyú bábjátékkal szórakoztatják. a megyei kresz-vetélkedő döntőjét pedig június 20-án, a váci pokol csárdá-nál tartják meg, s utána kerül sor a motorosok országos kresz-ver-senyére, az ország legjobb motorkerékpár-vezetője cím elnyeréséért./mti/

bb. 15. kedvelt ruházati cikk lett a konfekció, gyakoribb lesz a „ruhacsere,, - a fővárosi statisztikai felmérés adataiból

i hi/sk/zs/gy/cz

1965. május 5.

széleskörű statisztikai felmérés alapján állapítják meg a buda-pesti tanácsok, milyen mértékben fejlesszék a szolgáltató ipart a harmadik ötéves tervidőszakban. már az eddig feldolgozott vizsgálati anyag is érdekes megállapításokat tartalmaz a fogyasztásról, az életszínvonal alakulásáról.

az öltözködésről gyűjtött adatok például azt mutatják, hogy a budapestiek 60 százaléka megkedvelte a konfekciós ruhát, s csupán a felnőttek kisebb hányada varrat magának mérték után. a nők ke-vésbé szeretik a kész ruhát, mint a férfiak, akik közül különösen a 30-40 éves korosztályiak viselnek szívesen konfekciót, az 50 éven felülieknek már kevesebb készen vásárolt ruhájuk van.

a háztartási statisztika kimutatja azt is, hogy a budapesti családok 75 százaléka házilag végzi el a fehérnemű, sőt csaknem ugyanilyen arányban a felső ruha javítását is. az ilyen jelle-gű szolgáltatást a szakemberek szerint nem is nagyon érdemes bő-víteni, mert az életviszonyok fokozatos javulásával egy-egy ruha „kihordási ideje,, a mostaninál lényegesen rövidebb lesz, s emiatt a javítási igény is várhatóan csökken majd.

/folyt. köv./

8.34/-n

-9-

g⁵⁰ BU.

bb. 15. / kedvelt ruházati cikk.... 1. folyt./ gy

a háztartási munkát megkönnyítő szolgáltatásokra is kiterjedt az adatgyűjtés. a számítások szerint minden felnőtt budapesti lakos után évente mintegy 120 kilogramm ruha- és fehérnemű tisztítása szükséges. a mosógéppel nem rendelkező családok 70 százaléka a patyolathoz viszi a szennyest, sőt a mosógéppel rendelkezők 13 százaléka is - az otthoni tisztítás mellett - igénybe veszi az üzemi mosodát. az ilyen jellegű igény a következő években előreláthatólag tovább növekszik majd, s az 1968-ban elkészülő, műszakonként 100 mázsa kapacitású háztartási mosoda még fokozza majd a patyolat igénybevételét. jelenleg ugyanis éppen a hosszú vállalási idő miatt idegenkednek sokan az üzemi mosatástól./mti/

bb. 16. magyar tudományos munkák idegen nyelven

i ms/ggö/zs/gy/cz

1965. május 5.

az akadémiai kiadó ebben a negyedévben nagyszámban tesz közzé magyar tudományos munkákat idegen nyelveken.

az osztják /chanti/ hősínekek című könyv, amely reguly Antal és pápay józsef hagyatékának harmadik köteteként hagyja el a sajtót, a reguly antaltól 120 évvel ezelőtt feljegyzett hősínekek közül az eddig kiadatlan utolsó éneket tartalmazza, amely egyik legértékesebb emléke az obiubor népköltészetnek és igen gazdag nyelvi anyagot tartalmaz. az ének magyarul fordítását neves finnugor nyelvészünk, fokos dávid fejezte be és ő készítette a német nyelvű fordítást is. finn-ugor nyelvészetünk újabb eredményeit ismerteti német nyelven vértés edit az osztják névmások című munkája. fettich nándornak a pilismarót-basaharci avarkori sírmezőről írt könyve ugyancsak németül jelenik meg.

az orvostudományi és biológiai szakirodalmat több kiemelkedő munka képviseli. angol nyelven - az oxfordi pergamon press-szel közösen - adják ki lissák kálmán akadémikus és endrőczi elemér az adaptáció neuroendokrin szabályozása című könyvét. német nyelven jelenik meg szodoray lajos professzor és munkatársai orvosi mykológia és gombás betegségek, valamint kellner béla akadémiai levelező tag, lapis károly és eckhardt sándor könyve a nyirokcsomók daganatairól.

ezenkívül több, hazánkban tartott, jelentős tudományos tanácskozás anyagát is közzé teszik angol, francia, német és orosz nyelven./mti/

8.40/-n

10⁰⁵ BU

-10-

bb. 17. térkép a földrengések által felszabadított energiákról

i/tz/gg/rj vg

1965. május 5.

érdekes új térképet mutatott be a magyar geofizikusok egyesületének legutóbbi ülésén hédervári péter, a gamma optikai művek geofizikai gyáregységének munkatársa.

ez a szeizmicitás-térkép tulajdonképpen azt mutatja, hogyan oszlottak meg a föld felszínén az utóbbi, csaknem hetven év nagyobb földrengései közben felszabadult energiák. a térkép szerkesztője az 1896 január 1 és 1963 december 31 között bekövetkezett 1416 olyan földrengés adatait vette alapul, amelyek közül a legkisebb is 6.9 magnitúdójú volt, vagyis legalább százszorosan nagyobb energiák felszabadulásával járt, mint az 1956 évi földrengés dunaharasztn.

az új térkép több régi feltevést igazol. mindenképp azt, hogy valóban vannak egyfelől földrengés-hajlamos, másfelől ilyen veszélyeknek kevésbé kitett területek. egyik legmeggyőzőbb bizonyítéka ennek az, hogy az 1963-mal lezárt adatok alapján is éppen ott „ugrott ki”, a térképen az alaszka-i rengési középpont, ahol a későbbi, 1964-es emlékezetes óriási földrengés kipattant. bebizonyosodott az is, hogy a csendes óceán medencéje alatt a kéregnek valamilyen mozgása van folyamatban, ami könnyen azonosítható azzal a benioff-féle feltevéssel, hogy ezen a területen a földkéreg az óramutató járásával ellentétes irányban lassan „elforog”, európa földrengési hajlama az új térképen is viszonylag igen gyengének mutatkozik, kivételnek legfeljebb a balkán és az appenninek déli részét, valamint a pireneusi félsziget délnyugati csücskét tekinthetjük.

ilyen szempontból az egész földön a legrosszabb helyzet a japáni szigetek déli részén mutatkozik, ahol a vizsgált évtizedek földrengései során körülbelül 3000 hirosimai atombombáénak megfelelő energia felszabadulás koncentráltódott, míg ennek az időszaknak összes nagyobb földrengései az egész világon együttvéve sem jártak 5300 atombombáénál több energia felszabadulásával./mti/

9.06/-n

-11-

10³⁰ BU

me

bb. 18. a bnv-n négyszáz modell jelzi az új cipődivatot

i/sz/tr/rj

1965. május 5.

a budapesti nemzetközi vásáron a könnyűipar átépített pavilonjában az eddigénél sokkal nagyobb teret, egy egész emeletet kapnak az idén a bőr, cipő és szőrmeipar gyártmányai.

az önálló bemutató ösztönzően hatott a gyárakra, sok új modellel gyarapították a több mint ezer féle cipőből álló kollekciójukat. kollekcióból most mintegy 400-at tekinthetnek meg a vásárlatógatók. az állami cipőipar készítményei 11 vitrinben sorakoznak majd, külön vitrineket kapnak a szakosított, egy-egy cipőfélésegy gyártásában a profilgazda szerepet vállaló vállalatok, a duna, a szombathelyi, a tiszai, a minőségi, az alföldi és a bonyhádi cipőgyár. az üzemek versenyre keltek, hogy bebizonyítsák, melyik produkálja a legszebb, legcélszerűbb, illetve a lábegészségügyi követelményeknek és a divatnak legjobban megfelelő cipőket. a cipődivatban ugyanis most a „kényelem, hozza a változást. csupán az alkalmi női köröm cipők maradnak meg a régi formában, tűsarokkal és hegyes orral, a mindennapi viseletre szánt női cipők sarkai kiszélesedtek, alacsonyabbak, 3-4 centisek és az orrforma is kikerkedett. a női cipők általában zártabbak, jól tartják a lábat. a férficipőknél is a könnyedség, hajlékonyság és a kényelem a fő cél. újszerűek a velurhoz hasonló hunting bőrből készült lyukasított felsőrészes nyári férfi lábbelik, ugyanilyen bőrből a nők számára tavaszi és őszi cipőket gyártanak. a cipőipar kiállítását - ahol elsősorban a kül- és belkereskedelem által már kiválasztott és megrendelt modellek lesznek - a legfrissebb divatot szemléltető vitrinvezeti be. az első vitrinben ugyanis a ruházati mintatervező vállalat cippótervező főosztályának azok a modelljei kapnak helyet, amelyek a következő időszak divatirányát jelzik. ezeknek az újdonságoknak a forgalombahozatala előtt közvéleménykutatást végeznek, egy-egy fazonból 250-300 párat gyártanak, s azokat már a vásárt megelőzően, illetve a vásár időszakában a luxus áruházban, valamint a cipőkiskereskedelmi vállalat kijelölt fiójkáiban a váci utcai női és férfi cipőszaküzletekben hozzák forgalomba. a cipőgyárak kiállítása mellett helyezik el majd a lakosság cipőellátásában jelentős részt vállaló szövetkezetek és a helyiipari üzemek készítményeit is.

/folyt.köv./
9.12/-n

10³⁵ BV

-12-

bb. 18. / a bnv-n négyszáz.....1. folyt./rj

a bőrparipar újdonságai között lesz a színes nubuk, az anilines eljárással készült sevro és a szintén anilines fedett és szuper boksz bőr, amely az eddigiekénél sokkal puhább, finomabb. a szőrmeipar 20 bundát választott ki a kiállításra, a panofix néven ismert nemesített juh és báránybundák többféle változata, köztük egy leopárd utánzat, továbbá a perzsához hasonló curlyfix, valamint a merluska pézsmá és irhabundák sorakoznak majd a kiállításon. valamennyi jól bevált exportcikke iparunknak. a kiállítási anyag kiválasztásánál egyébként is messzemenően figyelembevették a külkereskedelem érdekeit, s csak olyan termékeket mutatnak be, amelyek a világpiacon is megállják a helyüket./mti/

..

bb. 19. kevesebb lesz a papírmunka - június 30-ig megszüntetik a nélkülönhető adatszolgáltatásokat, a beszámoló jelentéseket a nehéziparban

iszf/hné/rj vg

1965. május 5.

a nehézipari miniszter felülvizsgáltatta, hogy az 1965. évi beszámoló rendszerében előírt jelentések közül melyeket lehetne megszüntetni, vagy összevonni. a cél a vállalatok, üzemek mentesítése a túlzott adminisztrációtól.

a felülvizsgálat megállapította, hogy a központi statisztikai hivatal által kötelezően elrendelt és szükséges adatszolgáltatásokon felül a nehézipari minisztérium egyes főosztályai a jelenlegi beszámolási rend szerint még 179 jelentést kérnek be rendszeresen a közép-irányító szervektől, vállalatoktól, s más, irányításuk alá tartozó gazdasági egységektől. az illetékes főosztályok javaslata szerint ebből 37 jelentés /21 százalék/ megszüntethető, a megmaradók közül 8 tartalmilag egyszerűsíthető, 10 pedig ritkább időszakokban kérhető be. a közép-irányító szervek, trösztök, vállalatok, összesen 826 jelentést követelnek meg vállalataiktól, központi gyáruktól, gyár-egységeiktől, telepeiktől, kutatóintézeteiktől. ebből 125-öt /15 százalék/ nélkülözni lehet.

a felülvizsgálat tanulságai alapján jövőben bármiféle beszámoló jelentésre, adatabeküldésre csak a miniszter hozzájárulásával lehet kötelezni a közép-irányító szerveket. utasította a miniszter a trösztöket, országos vállalatokat, hogy saját hatáskörükben vizsgálják tovább, mit lehetne még az adatszolgáltatásokból, beszámoló jelentésekből mint mellőzhetőket törölni, s azokat a már javasoltakkal együtt lehetőleg azonnal, de legkésőbb június 30-ig szüntessék meg. az esetenkénti adatszolgáltatásokat a trösztök, országos vállalatok vezérigazgatói engedélyezhetik, de csak akkor, ha a kért adatok egyéb szerveknél nem állnak rendelkezésre és a szóbanforgó feladatot a kért adatok nélkül nem lehet elvégezni. arra is utasította a miniszter a trösztöket, országos vállalatokat, hogy a jövőben úgy alakítsák területükön az adatszolgáltatási rendszert, hogy a jelentések száma az 1965 július 1-éhez tehát a csökkentett adatszolgáltatáshoz képest nagyobb ne legyen./mti/

..

91.17/-n

10⁴² BV

-13-

bb. 20. kilencvennégy kiállítás, hangverseny és más kulturális és sportesemény a szabadtéri játékok idején szegeden

vid tné/fm/gy/cz

1965. május 5.

a július 24-től augusztus 20-ig tartó szegedi ünnepi hetek idején sok szórakozási lehetőség várja a város vendégeit. a fesztivál intéző bizottság által most jóváhagyott program szerint ebben az időszakban 94 kulturális és sporteseményt rendeznek a dóm téren sorra kerülő 16 szabadtéri előadáson kívül. a móra ferenc muzeumban nyitják majd meg a hagyományos szegedi nyári tárlatot. országos seregszemlének ígérkezik az - elsősorban a falusi lakosságot érdeklő - őszibarack-, bor-, és virágkiállítás, iparművészeti, lakberendezési, könyvgrafikai, nyomdai és más kiállítások is nyílnak. országos vállalatok rendeznek majd televízió-, rádió- és hanglezembemutatókat. a zene kedvelői bizonyára örömmel fogadják, hogy a filharmónia az idén is rendez hangversenyeket a fogadalmi templom világhírű orgonáján, amelyet jeles művészek szólaltatnak majd meg. a fiatalok kérésére az ujszegedi rózsza liget szabadtéri színpadán két ízben tartanak dzsessz-hangversenyt. a tervek szerint külföldi tánczenekarok is fellépnek. primásvetélkedők, térzenék szórakoztatják több alkalommal a város vendégeit. a változatos sportprogramból a marathoni futóverseny, a motorcsónakverseny, a labdarugó torna és a repülőnap emelkedik ki. ezeken külföldi versenyzők, illetve csapatok is rajthoz állnak. az ugyan-csak hagyományos nyári karneválon a tervek szerint több ezer szegedi, fiatal vonul majd fel jelmezben. az ünnepi hetek idején rendezik meg a szegedi nyári egyetemet és az eszperantisták tiszaparti táborozását. mindkét eseményre a környező országokból is várnak vendégeket.

a sokrétű, gazdag program - elsősorban a dóm téri szabadtéri előadások - iránt máris nagy az érdeklődés. a játékok jegyirodájához már folyamatosan érkeznek a megrendelő levelek. győri, zala-szentmihályi, miskolci és jászberényi csoportok igényeltek elsőnek jegyeket. bár a jegypénztárak hivatalosan csak május elején kezdik meg árusítani a belépőket, az augusztus 7-i bányán előadásra már minden jegyet elővételben lekötötték. ezen az egy napon az ibusz által szervezett csoportokkal több mint hétezer ember érkezik majd szegedre az ország különböző vidékeiről különvonatokkal és autóbusszokkal./mti/

..

9.22/-n

-14-

10⁴⁵ BO

Ma

bb. 22. ásatások bács-kiskunmegyében

vid tné/fm/gy/cz

1965. május 5.

az idén ismét többfelé végeznek régészeti ásatásokat bács-kiskun megyében. szabadszállás határában rézkori és kőkori leletek kerültek elő, s itt további gazdag régészeti anyagot remélnék a muzeológusok. nem kevésbé érdekes az a zablai és kengyelvár, amely ugyancsak a közelmúltban került a kecskeméti katona józsef muzeumba. ebből a korból ezen a vidéken eddig még nem találtak régészeti anyagot, s feltételezik, hogy nagyobb temetőt rejt magában a föld mélye. a bajai járás madaras községének határában folytatják, s a tervek szerint ebben az évben befejezik a hun-halmok feltárását. a 72 hun-sír maradványaiból attila népének életmódjára és harci szervezetére vonatkozó következtetéseket vonnak majd le./mti/

..

bb. 21. a nyár végére benépesül az egeri gyermekváros - befejezéshez közeledik az egeri gyermekváros építése

vid tné/fm/gy/cz

1965. május 5.

két évvel ezelőtt kezdték el eger északi részén az ország egyik legmodernebb pedagógiai létesítménye, a gyermekváros építését. a tervek szerint június 30-án kerül sor az átadásra. a gyermekváros főépítésvezetője elmondotta, hogy a 25 millió forintos költséggel épülő létesítmény 320 gyermek befogadására lesz alkalmas. helyeznek el 80 óvodáskorú gyermeket. a gyermekvároshoz tartozó iskolaépületet már korábban átadták és az illetékesek úgy számítanak, hogy a nyári birtokbavétel után a következő tanévre már benépesül az intézmény.

bár jelenleg is 120-an végzik a munkát, különböző anyagok-, tervek és a szakmunkások hiánya késlelteti az építkezéseket. hosszabb időt vesz igénybe a kerítés kőlábazatainak kivitelezése, azonban a kerítéshez még a tervek sem érkeztek meg, így ahhoz hozzáfogni nem tudnak. egyik-másik szakipari vállalat is késlekedik a munkával. az egeriek érdeklődéssel kísérik a gyermekváros építkezéseit és remélik, hogy határidőre, június 30-ra átadják rendeltetésének eger egyik legimpozánsabb létesítményét./mti/

külön pavillonban

..

9.30/-n

-15-

10⁵⁵ BO

Ma

bb. 23. gyorsabb előrehaladás és olcsóbb termelés a ciklusos munkaszervezés eredménye kossuth-bányán

vid lk/ki/gy/La

1965. május 5.

a mecseki szénbányászati tröszt műszaki intézkedési tervének egyik fontos programja a fejtések előrehaladási sebességének növelése. 1965-re napi 138 centiméteres átlagteljesítményt irányoztak elő a frontfejtésekben. a szénmedence legnagyobb termelőüzemében, a komlói kossuth-bányán, ahonnan 420 vagon szén kerül naponta felszínre, azonban ennél sokkal nagyobb feladatra vállalkoztak. az acélszerkezettel biztosított frontfejtésben két és fél méteres sebességgel akarnak dolgozni. a siker érdekében ciklusos munkaszervezést, nagyfokú gépesítést valósítottak meg. a fejtési munkát menetrendszerűen, minden dolgozóra óráról-óra meghatározták. a szén a fejtésből egészen az osztályozóig emberi kéz érintése nélkül, gépi uton teszi meg az utat. így már márciusban tuljutottak a két méteren, áprilisban pedig már többször elérték a kívánt két és fél méteres előrehaladási sebességet is. ezzel lehetővé vált a fokozottabb koncentráció, a szállítóberendezések jobb kihasználása. így az év első negyedében a tervezettnél átlagosan másfél forinttal olcsóbban termelték a szenet tonnánként.

jelenleg a termelt szén háromnegyed része ciklusosan szervezett fejtésből kerül napszintre. a múlt évi kedvező tapasztalatok alapján rövidesen újabb csehszlovák rendszerű, védőhálós fejtést is üzembehelyeznek kossuth-bányán./mti/

bb. 24. társadalmi munkában bontják az utolsó vályogházakat komlón

vid lk/ki/gy/La

1965. május 5.

komlón félszáz új utca, ötezernél több korszerű lakás, tucatra való szép középület mutatja a tizenöt éves városfejlesztő munka eredményeit. a mecseki szénmedence fiatal bányászvárosának rendezéséhez, csinosításához a lakosság is hozzájárul. legutóbb a városközpontot csufító százesztendős vályogházak elbontására fogtak össze. az egykori falu jegyeit viselő viskókat társadalmi munkában bontják le. a tizenhat régi porta helyén jövőre modern, emeletes házakat emelnek. ezekben nyolcvanöt család talál napfényes, kényelmes otthonra.

/folyt. köv./

9.40/-n

-16-

11-30.

KK

bb. 24. /társadalmi munkában... 1. folyt./ gy

a társadalmi munkások segítenek a várost behálózó negyedmillió négyzetméternyi park gondozásában is. az ősszel és tavasszal több mint tízezer facsemetét ültettek el a lakónegyedek körül. a kisz fiatalok a város legszebb játszóterének építésénél és a jégpálya tereprendezésénél segítenek szabadidejükben. a kenderföldi általános iskola tanulói és szülei ötvenezer forint értékű társadalmi munkát kínáltak fel az iskola udvarának rendezésére, szépítésére. komlón az év kezdete óta felajánlott társadalmi munka értéke csaknem másfélmillió forint./mti/

bb. 25. vitorláshajók próbautja a balatonon

vid lk/ki/gy/La

1965. május 5.

a magyar hajó- és darugár balatonfüredi üzemegységének sporthajó gyárában egymás után bocsátják vízre a hazai és külföldi megrendelésre készült vitorláshajókat. a balatoni vitorlásflotta új egységei a legnépszerűbb típusból, a kalózból kerültek ki. a két-személyes, könnyen kezelhető, a tavi hajózásra igen alkalmas vízijárművek testszerkezete nemesfémből készült, vitorlázatuk műanyag. a kalózhajókat a sportklubok és üdülők rendelték. a siófoki hajóműhelyben is elkészültek az új vitorlások, amelyek legnagyobb része már kifutott a nyílt vízre. a külföldi vizekre épített, korszerűen felszerelt kajütös vitorlások a próbautak tanulsága szerint jól tartják magukat a viharos erősségű szélben, stabilitásuk igen kedvezőnek bizonyult. a négy fekhellyel berendezett kajütökben villany világít./mti/

bb. 26. repülőgépes irtóhadjárat a szilvadarázs ellen

vid ká/sk/gy/bs

1965. május 5.

a tiszazugban, az alföld egyik legismertebb szilvatermő körzetében teljes virágdiszben pompáznak a szilvafák. a több mint negyedmillió gyümölcsfa kitűnő termést ígér, a virágzás idején azonban megjelent a legveszedelmesebb kártevő, a szilvadarázs. a tsz-ekben és az egymáshoz közelfekvő háztáji kertekben irtóhadjárat indult: repülőgépekről permetezik a gyümölcsösöket. a héten 2 500 holdra szórják ki a vegyszert. a növényvédő szolgálat időben riasztotta a méhészeket, akik több ezer méhcsaládot a permetezés idejére más területekre telepítettek át./mti/

9.44/-n

-17-

11⁰²-30.

KK

bb. 27. „alkalmazott méhek”, az állami és szövetkezeti gazdaságokban - öt-tízszeres magtermést hoznak a méhekkal „járattott”, Lucernatáblák

i kz/tr/ká/gy/bs

1965. május 5.

az utóbbi évek módszeres kísérletei tisztázták, hogy a méz a méhtenyésztésnek csak másodlagos haszna. ennél sokkal nagyobb értéket produkálnak a szorgalmas kis rovarok a beporzással. különösen szembetűnő a méhek beporzó tevékenységének haszna az aprómag termesztésnél. a magyar tudományos akadémia martonvásári kutató intézetének adatai szerint a méhekkal „járattott”, Lucernatáblákon öt-tízszere annyi mag terem, mint ahol a méhek „közreműködése”, nélkül történnék a beporzás, a meglepő - még a szakemberek számára is váratlan - eredmény máris észrevehetően megnövelte a méhek becsületét. a veszprém-zala megyei állami gazdaságok igazgatóságához tartozó üzemek saját méhészeik gyors fejlesztésével egyidejűleg - családonként 100 forintot fizetnek a társgazdaságoknak, ha gyümölcsösük, napraforgó, lucerna, vagy egyéb virágzó növényvel bevetett táblájuk közelébe méheket vándoroltatnak. akad már a szövetkezeti gazdaságok között is olyan, amely kitűnően kamatozó befektetésnek tekinti a méhek „alkalmazását”, a Lovasberény község határában gazdálkodó termelőszövetkezet a környező falvakból saját fuvar költségén vándoroltatja gyümölcsöséhez, Lucerna és napraforgó-tábláihoz a méheket. a méhészek a tapasztalat szerint szívesen kötnek ilyen egyességeket. a haszon mind a méhész, mind a gazdaság szempontjából biztos./mti/

..

bb. 28. két és félszer több illó-olaj az első magyar levendulafajtában

i ie/ká/gy/bs

1965. május 5.

rövidesen új taggal gyarapodik a magyar növényfajták családja: most nemesítették ki az első hazai levendulafajtát. jelenleg francia származású, de vegyes jellegű levendulaféléket termesztünk nálunk, s ezek viszonylag kevés illó-olajat tartalmaznak. a gyógynövénykutató intézet alapos vizsgálatok után kiválasztotta, majd elszaporította a hazai levendula-állomány legjobb egyedét. ezek egyikéből alakult ki az első magyar levendula-fajtajelölt, amely a mostani átlagnál 2 - 2.5-ször több illóolajat ad - az illóolaj minősége is kifogástalan: megfelelő arányban tartalmazza azt a 60 komponenst, amely a levendula, illetve a belőle készülő kozmetikai szerek „buké”, -ját meghatározza./mti/

..

9.50/-n

-18-

1103 BO

bb. 29. tanyai pedagógus filmet készít a fábiánsebestyéni szövetkezeti tagok életéről

vid tné/fm/gy/cz

1965. május 5.

Czimbalmos Endre pedagógus - aki a Csongrád megyei fábiánsebestyén egyik tanyai körzetében az ugynevezett csengetyűs iskolában tanít - harmincperces kisfilmet készít a község szövetkezeti gazdáinak életéről. tavasztól őszig megörökíti minden fontosabb munkafolyamatot, az önköltségcsökkentésre, a jobb gazdálkodásra hozott intézkedések gyakorlatban mutatkozó eredményeit, az állatállomány fejlődését, a készülő új istállókat és gazdasági épületeket. a filmet az év végén a szövetkezet közgyűlésén vetíti majd le./mti/

..

bb. 30. kisfilm a szolnok megyei könyvtárak munkájáról

vid j/fm/gy/cz

1965. május 5.

Kisfilmet készít a szolnok megyei könyvtárak tevékenységéről Barna Gábor mérnök, a szolnoki filmstúdió tagja. felvételgépével felkereste a Jászalsószentgyörgyi, a Cibakházi, a Cserkeszőlői, a Kunszentmártoni községi könyvtárakat és megörökítette a művelődési intézmények mindennapi életét, az irodalmi körök munkáját, tudományos tevékenységét. a további felvételeket mezőtúron és a szolnoki Verseghy könyvtárban készíti. a filmet az őszi népművelési idényben vetítik./mti/

..

bb. 31. huszonöt-harminc mázsás holdankénti termést ad a vetésforgóban termesztett rizs

vid ká/tr/gy/bs

1965. május 5.

Évente mintegy 15 000 hold, zömmel szikes területet hasznosítanak rizstermeléssel a szolnok megyei termelőszövetkezetek és állami gazdaságok. az értékes élelmiszeripari növény átlagtermésének fokozásához nagy segítséget adott a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet, amely többéves kísérletek után meghatározta a rizs helyes vetésforgóját és legjobb trágyázási módszerét. a gazdaság tábláin három éven át rizst termeltek, majd ezután napraforgót, fűvesherét, búzát és kukoricát vetettek egymásutáni sorrendben. a vetésforgó utáni első évben újból rizst vetettek és akkor 25-30 mázsás holdankénti termést sikerült elérni. ez a termés a harmadik évben tizennégy mázsára csökkent, de még is így öt mázsával nagyobb, mint monokulturás művelés esetén. a kísérleti eredmények alapján az idén több nagykunsági gazdaság kezdte meg a vetésforgó alkalmazását./mti/

..

9.55/-n

-19-

11-30

11-30

bb. 32. kincset ad a szilágyi „kincsesbarlang,,

vid/ká/rj

1965. május 5.

„kincsesbarlang,, -jairól nevezetes a mecsek egyik völgyében meghúzódó szilágy. a falu felett emelkedő domboldalában hatalmas barlangrendszer húzódik. a nép fantáziája színes történetet szőtt a barlangok köré. e szerint a vidék dús gazdag földesura a török elől menekülve itt rejtette el tömérdek kincset, értékes fegyvereit, arany és ezüst edényeit. az öregek emlékeznek arra, hogy még a múlt században is fel-feltűntek itt kincskeresők. annyi bizonyos, hogy a felszabadulás előtt a papi birtok borait tárolták itt, azt megelőzően pedig -feltehetően - dézsmapincék voltak.

a szilágyi „kincsesbarlang,, -ok most valóban kincset adnak - igaz, meg kell dolgozni érte. gombatermesztő szakcsoport alakult a helybeli és környékbeli dolgozókból, s ez vette birtokába az eddig kihasználatlanul álló barlangokat. a három legnagyobb üregben 200-200 négyszögölnyi területen hoztak létre gombatelepet. mivel a barlangok meglehetősen hidegek, olajtűzelésű kályhákat állítottak be fűtésükre. fűtött barlangokból havonta 100-150 kiló sampinyon gomba kerül ki./mti/

--

bb. 33. az idén befejezik a szolnok megyei földek felmérését - eddig több mint 3 000 hold „rejtett,, szántóföldet találtak.

vid/ká/rj

1965. május 5.

a szolnok megyei állami földmérési és térképészeti hivatal feltérképezte a megye valamennyi községének határát. a pontos ki-mutatások alapján készített térképekkel 1962-ben megkezdtek a föld-védelmi törvény végrehajtását, a szántóterületek ellenőrzését, fel-mérését. a szerteágazó munkát az idén fejezik be. utolsó fázisként 15 helységben, többek között karcagon, kisujszálláson, meőturon, turkevén, kunszentmártonban veszik vizsgálat alá a szántóföldeket, mezőket, réteket. a földmérő szakemberek eddig több mint 3 000 hold „rejtett,, szántóföldet találtak. ezen a területeken vagy bejelentés nélküli művelési ág változásokat hajtottak végre, vagy egyéb célokra vették igénybe a mezőgazdasági termelésre alkalmas földeket. a földmérő szakemberek a helyszínen tanácsot is adnak a termelőségvetkezeteknek a talajjavításhoz, a talajerő pótlásához./mti/

--

10.00/-n

-20-

11⁰⁵ BU

bb. 34. nyírják a juhokat - 300 000 birka „vált,, bundát a kiskun-ság vidékén

vid/ká/rj

1965. május 5.

az ország legnagyobb juhtenyésztő körzetében, a duna-tisza közén megkezdtek a birkák nyírását. elsőnek szalkszentmártonban, az állami juh-utódelőőrző állomáson láttak hozzá a tiszta vérben te-nyésztett szovjet, francia és a keresztezésekből származó utódok nyírásához. a tenyészállatokról a pankotai állami gazdaság brigádja nyírógéppel fejti le a bundát, s nyolc nap alatt mind a 2300 birka megszabadul meleg ruhájától. a telepen az idén kapnak először pontos eredményt a nagy gyapjuhozamu aszkániai, a finom szálú gyapjut adó francia, valamint a magyar merinói fajták keresztezéséből származó utódok gyapjuhozamáról. ezekről a juhokról átlagosan hat kilogramm gyapjut nyírnak.

a következő napokban a kiskunság többi juhászatában is megnyílnak a „juhodrászatok,, az idén több mint 300 000 birka kerül oltó alá ezen a vidéken./mti/

--

bb. 35. legelőre hajtották az utolsó tisztavérű, szürkemagyar te-nyészetet

vid/ká/rj

1965. május 5.

a középtiszai állami gazdaság kunmadarasi üzemegységében kihaj-tották a legelőre az utolsó, tisztavérű, szürkemagyar szarvasmarha gulyát. a magyar alföld jellegzetes nagyszarvu állataiból 110 da-rabos törzsállományt és mintegy 50 borjút gondoznak, fajtafenntartás végett. az állatok megőrizték az évszázadok során kialakult ellenálló képességüket, szívósságukat. az állományt az úszókkal gyarapítják, a bikaborjakat pedig hizlalás után vágómarhaként értékesítik./mti/

--

bb. 36. kétszázezer kacska a palotási kombinátból

vid/kár/rj

1965. május 5.

benépesítették a palotási állami gazdaság kacsanevelő kombinát-jának utónevelőit. jelenleg mintegy 30 000 különböző „korosztá-lyu,, jószágot gondoznak. a saját keltetővel rendelkező kombinát az idén 200 000 kacskát értékesít. az izletes husu viziszárnyasok nyolc-hetes korukra érik el az átadási súlyt./mti/

--

10.06/-n

-21-

11²⁰ BU

bb. 37. december 31-ig kell befejezni a helyreállítást és az ujjáépítést az árvizsújtotta területeken

1/sb/rj

1965. május 5.

az építésügyi minisztérium új-körrendeletet adott ki az árvíz- és belvizektől okozott épületkárok felméréséről, a helyreállításról és az ujjáépítésről. ezzel együtt most már három rendelet intézkedik a károk felméréséről és megszüntetéséről. a rendelkezések előírják, hogy az állami és a személyi tulajdonban levő lakóházakban és gazdasági épületekben keletkezett károk felmérését május 20-ig kell elvégezni, a helyreállítási és az ujjáépítési munkákat pedig már ez év végére, december 31-re kell befejezni.

a rendeletek legfontosabb intézkedéseinek megfelelően a megyei tanácsok szakértői mérik fel a tanácsai házkezelőségekhez tartozó és a személyi tulajdonban lévő lakó- és gazdasági épületeket ért károkat. a víz levonulását követően a szakértők intézkedésére először az állagmegóvási munkát - aláducolást, megtámasztást, stb. - kell elvégezni. ezután műszaki szemle dönt arról, hogy életveszélyes vagy használható-e az épület. a lakók csak a kirendelt szakértők írásbeli engedélyével költözhetnek vissza a házba. az építésügyi minisztérium már elküldte szakértőit vas és győr-sopron megyébe, hogy segítsenek a tanácsoknak ezekben a munkákban.

az épületek helyreállításához és az ujjáépítéshez nyújtott támogatásról a két évvel ezelőtt megjelent közös é-m-pm rendelet intézkedései érvényesek most is. így, ha a kár összege meghaladja a 2000 forintot, akkor a károsult kérésére az otp hosszulejárata és kamatmentes kölcsönt ad. a kölcsön elérheti a helyreállítási vagy az ujjáépítési munkák költségvetésének teljes összegét. ha a megrongált épület tulajdonosának nincs szándékában a helyreállítás, vagy az ujjáépítés, akkor a kölcsön is kaphat kölcsönt. kamatmentes kölcsön csak akkor jár a károsultnak, ha terv alapján építkeznek és a megrongált ház szoba-számával azonos, de legfeljebb kétszobás lakást épít, ha viszont a tulajdonos szociális helyzete-

pl. a nagy család - szükségessé teszi, akkor a városi tanács javaslatára a volt egyszobás helyett kétszobás lakás építéséhez is kamatmentes kölcsönt kaphat. azokat a megsemmisült épületeket, amelyek korábban sem feleltek meg állandó lakás céljára, nem szabad ujjáépíteni, s a tulajdonos az érvényben levő ajánlott tervek alapján építtethet, a kamatmentes kölcsön segítségével, lakásnak megfelelő házat. az a károsult, aki nem terv alapján, hanem egyedi terv szerint kíván építkezni, nem kaphat kamatmentes kölcsönt, csak az egyébként szokásos otp építési hitelt veheti fel. a személyi tulajdonban levő istálló ujjáépítésére akkor kap kamatmentes kölcsönt a károsult, ha az új épület legfeljebb két állat elhelyezésére épül. a kedvezményes kölcsönt a károsultak helyreállítás esetén 15, ujjáépítés esetén 25 év alatt törleszthetik. a helyreállított, vagy ujjáépített ház tulajdonosát megilleti még a házadó kedvezmény is.

/folyt.köv./

10.16/-n

-22-

11²⁵ BU

bb. 31. / december 31-ig.....1. folyt./rj

a rendelkezések fontos intézkedése, hogy a védőtöltések között, a hullámtérben, vagy a külterületen nem építhetik újjá az összedőlt épületeket. ezért az ujjáépítéshez a tanács ad majd cseretelket védett, biztonságos területen. a helyreállítás és az ujjáépítés műszaki terveit a kirendelt szakértők, vagy a kivitelezést végző személyek, építési szervezetek készíthetik el. kivitelező lehet kisipari szervezet, mezőgazdasági termelőszövetkezet építőbrigádja, helybeli kőműves-kisiparos, háziipari tanácsai építőipari részleg és szükség esetén tanácsai építőipari vállalat. az építési anyagokat a belkereskedelem faért és tűzép telepei hozzák forgalomba és igazolt anyagkivonatok alapján, hitellelvet ellenében kiadják a károsultaknak./mtl/

..-

bb. 38. vetőmaggal, takarmánnyal segítik az árvizsújtotta mezőgazdasági üzemeket - csak alapos helyszíni vizsgálat után döntenek a vetések felszántásáról.

ics/sk/rj ká

1965. május 5.

a néhány napja beköszöntött száraz, derült, idő kedvező helyzetet teremtett a győr-sopron és vas megyei árvíz gyors visszahúzódásához, illetve a helyreállítási munkákhoz. a megáradt folyók, patakok összesen 134 000 holdat öntöttek el, ebből kereken 50 000 hold volt szántóföldi művelés alatt, a többi zömmel rét és legelő. vesztesség érte az őszi és tavaszi vetéseket, takarmánytermő területeket és a takarmánykészleteket is. a károk végleges felmérését május 25-ig fejezik be.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési és állattenyésztési főigazgatóságán tájékoztatást adtak az árvizsújtotta vidékek mezőgazdasági üzeminek jelenlegi helyzetéről és a tervezett akciókról. közölték többek között, hogy az elöntött majorokból, elsősorban olyan gazdaságokba telepítették át az állatállományt, ahol megfelelő takarmánykészlet is volt. a folyamatos ellátásokról elsősorban a helyi szervezetek gondoskodnak, ugyanakkor - az illetékes hatóságok intézkedésére - az ország valamennyi cukorgyárában összegyűjtötték a szárított répaszeletet, a magtárakban pedig a tartalék abraktakarmányfélét. az első gyors szállítmányokat már a napokban utnak indítják a legjobban rászoruló gazdaságokba.

/folyt.köv./

n

10.22/-n

-23-

11³⁵ BU

[Handwritten signature]

bb. 38. / vetőmaggal, takarmánnyal.....1. folyt./rj

a szakemberek szerint a szátófüldi növénykultúrákban okozott tényleges károkat majd csak az árvíz teljes levonulása és a vegetáció megindulása után lehet megállapítani. a károsodás nagy mértékben függ az árvíz-eróziós hatásától, a vízborítás időtartamától, továbbá a lerakódott hordalék, iszap mennyiségétől, s. tb. éppen ezért a gazdaságok vezetői a felszabaduló területeken elsősorban a csatornák árkok kitisztításáról, a pangó vizek elvezetéséről gondoskodjanak, majd a vegetáció indulásával feltétlenül a helyszínen: táblánként, sőt tábla-részenként alapos vizsgálat után döntsék el, hol kell a vetéseket kiszántani, hol pedig megfelelő ápolással, műtrágyaadagolással új fejlődésre serkenteni a megmaradt növényállományt. szerencsére, az elárasztott szántóterületek nagy részét csak néhány napig borította víz, így a vetések egy része valószínűleg nem fulladt meg.

az egyes gazdaságok vezetői, amikor a kiszántásról döntenek, határozzák meg egyúttal, hogy mivel hasznosíthatják leginkább az üresen maradt területeket. a földművelésügyi minisztérium szakemberei elsősorban a rövid tenésziidejű kukorica hibrideket, továbbá a nagy takarmánytömeget adó, fehérjében gazdag keverékeket - borsós napraforgót, napraforgós csalamádét, - ajánlják az őszi és tavaszi vetéseket ért károk csökkentésére. ezenkívül - az adott vidékeknek, illetve a talajállapotnak megfelelően - jó termést várhatnak a május elején elvetett kölestől, mohartól és mustártól is.

a földművelésügyi minisztérium elegendő mennyiségű és jó minőségű vetőmagot tartalékol a mv-40-es, a mv-42-es és a mv-48-as hibrid kukoricákból, akár több százezer holdat is bevethetnek még a gazdaságok. ugyancsak jelentős készletekkel rendelkeznek kölesből, borsóból, napraforgóból, mustár, cirok- és moharmagból is. kívánatos, hogy az árvíz sújtotta vidékek gazdaságai alapos felmérések után - minél előbb jelezzék be vetőmagigényeiket a földművelésügyi minisztériumban, hogy a szállítványokat időben utnak indíthassák./mti/

.-.

10.30/-n

-24-

11⁵⁰ - BV

Handwritten signature

bb. 39. magyar háttaslovak sikere svájcban

1 cs/tr/ká/gy/bs

1965. május 5.

a svájci hadsereg lótelepének vezető szakemberei öt napot töltöttek hazánkban, ellátogattak a mezőhegyesi állami gazdaságba, továbbá a sárvári, a rádiházi, a dalmandi és a kiskunsági állami gazdaság méneseibe és - próbavásárlásként - 12 hároméves magyar félvér csikót választottak ki bemutatásra. a „mustrát”, a következő napokban utnak indítják bernbe. a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságának és a terimpex külkereskedelmi vállalatnak azonban máris átnyújtották a megrendelést: ez év szeptemberében újabb 50 hároméves magyar félvér csikót kérnek. a felszabadulás előtt svájc állandó vásárlója volt a magyar lótenyésztőknek, most a svájciak helyre akarják állítani a jól bevált kapcsolatokat. évenként rendszeresen 100-150 háttaslovat akarnak vásárolni./mti/

.-.

-25-

Handwritten signature

bb. 40. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1965. május 5-én, szerdán délben

tr:rj

hűvös, esős idő

az atlanti óceánról áramló hűvös, nedves levegő elárasztotta nyugat- és közép-európát, hatására ezeken a területeken erősen felhős, esős időjárás alakult ki és a hőmérsékletek nem érik el az évszaknak megfelelő értékeket. hazánkban tegnap a nyugati határ mentén 3-8, máshol 9-14 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben a budapest-szeged vonaltól északkeletre 13-17, ettől délnyugatra 16-20 fokig emelkedett. főként ma éjszakai órákban többfelé esett az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége a nyugati megyékben elérte a 8-11 millimétert. ma hajnalban az ország területén 0- és 10 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. ma országszerte erősen felhős, sokfelé esős, hűvös időjárás alakult ki. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 11,7 fok volt, a sokévi átlagnál 2,9 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, gyöngén süllyedő irányzat.

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan felhős, hűvös idő, újabb esőkkel. időnkint élénk, északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-16 fok között.

a duna vízállása budapestnél 548 cm./mti/

--

- 26 -

MA

bb. 41. befejezték a cukorrépa vetését borsodban

vid ká/sk/gy/bs

1965. május 5.

az ország legészakibb szántóföldjein, borsod megyében az idén 12 000 holdon természetesen cukorrépát. a taktaköz hagyományos cukorrépa termőkörzetén kívül az edelényi, a mezőkövesdi és más járásokban is nagyüzemi táblákra került ez a fontos ipari növény. a hűvös időjárás ellenére meggyeszerre befejezték a vetést: mindentől őszi mélyszántásba, jól elmunkált talajba került a mag. a tsz-ek vezetősége közgyűlési határozat alapján ösztönző premizálási rendszert vezetett be. a többletermés értékét a munkacsapatok tagjai pénzben kapják meg, a répaszeletből pedig a háztáji állatállomány részére juttatnak takarmányt./mti/

--

bb. 42. szolnok megyében megkezdtek a lucerna első kaszálását

vid ká/sk/gy/bs

1965. május 5.

szolnok megyében megkezdődött a lucerna első kaszálása. a gépek elsőnek a középtiszai állami gazdaság tábláin indultak meg, s a kunmadarasi üzemegységben szerdán üzembe helyezték a forró-levegős szárítóberendezést is. a termelőszövetkezetekben a hét végén vágják az első rendeket: 50 000 holdról takarítják be a fehérjében gazdag szalastakarmányt. meggyeszerre 150 ventilátoros szénaszárító berendezést üzemeltetnek és így az összes termés 58 százalékat mesterséges uton tartósítják./mti/

--

bb. 43. elindították somogyból az első burognyaszállítmányt a vas megyei árvízszujtotta területekre

vid ká/sk/gy/bs

1965. május 5.

a szövetkezetek somogy megyei értékesítő központja a vas megyei mek-vel történt megállapodás értelmében 10-12 vagon étkezési és mintegy 10 vagon vetőburgonyát szállít az árvízszujtotta területekre. szerdán elindították az első négy vagon burgonyát szombathelyre, celldömölkre és sárvárra./mti/

--

bb. 44. megkezdtek a száz megawattos turbina szerelését a bánhidai erőműnél

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 5.

a bánhidai hőerőmű nagyarányú bővítésénél megkezdtek a száz megawattos magyar gyártmányú turbina szerelését. a turbinát a láng gépgyárban tervezték, gyártották és most a gyár szakmunkásai szerelik össze.

/folyt. köv.

13.55/gy

- 27 -

MA

bb. 44. / megkezdtek folyt./ gy

a nagyszulyu turbina fogadására több hónapos munkával készültek, megteremtették a zavartalan szerelés minden feltételét. elkészítették a nagyteherbírásu alapokat, a gépházat, a turbinaasztalt. a turbinaasztal fölé hetven tonnás darut szereltek. ezzel emelik helyükre a turbina súlyos alkatrészeit. az új turbinával és a hozzátartozó óriás kazánal előreláthatólag az év végén kezdik meg a kísérleti áramfejlesztést./mti/

bb. 45. augusztus 20-án szombathelyen átadják az ország egyik legszebb szolgáltató házát

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 5.

szerdán ülést tartott szombathelyen a kiszöv vas megyei választmánya. az ülésen bejelentették, hogy augusztus 20-án a megyeszékhelyen átadják rendeltetésének az ország egyik legszebb, négyemeletes szolgáltató kombinátját. közölték azt is, hogy kőszegen, a volt szappangyár helyiségeiben, fémbutor gyártását kezdik el./mti/

bb. 46. a balesetek megelőzésére alkohol szondázás a tatabányai bányáknál

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 5.

a tatabányai bányáknál a balesetek megelőzésére szerdán megkezdtek az alkoholszondázást. a tröszt központi bányamentő állomásának dolgozói és az üzemorvos szűrőpróbaszerűen megvizsgálták a műszakra készülő bányászokat, mielőtt leszálltak a bányába. már az első napon találtak olyanokat, akik az előírásokat megszegve alkohol fogyasztás után akartak leszállni a bányába. mindegyiküket hazaküldték, s fegyelmi eljárást indítanak ellenük.

a trösztnél rendszeressé teszik a vizsgálatokat./mti/

13.55 rj

- 28 -

bb. 47. a felszabadulás óta meghuszosozódott a magyar-csehszlovák árucsereforgalom - új termékek az idei exportlistán

i/sz/tné/rj vg

1965. május 5.

a csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának közelgő 20. évfordulója alkalmából szántó robertné az mti munkatársak a külkereskedelmi minisztériumban tájékoztatást kért arról, hogy az elmúlt két évtizedben hogyan alakultak a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok.

- bár a háború előtt is számottevő kereskedelmi forgalom volt Magyarország és Csehszlovákia között - 1938-ban az export-import értéke mintegy 15 millió jelenlegi rubelnek felelt meg - a szétesőkorú és szoros gazdasági kapcsolatok csak a felszabadulás után bontakoztak ki, miután mindkét országban megkezdődött a szocializmus építése - mondták - az ezévi kölcsönös árucseré már megközelíti a 300 millió rubelt, s így a háború előttinek a huszszorosát. az utóbbi években átlagosan évente 8-10 százalékkal emelkedett a forgalom és meghaladta azt az értéket, amelyet a hosszulejárata szerződés a második ötéves tervünk időszakára megjelölt.

- a két szomszédos, baráti ország iparának gyorsütemű fejlődése nemcsak a forgalom növelését tette lehetővé, hanem hozzájárult az árustruktúra lényeges változásához is - hangzott a továbbiakban a tájékoztatás. - míg például 1950-ben a magyar kivitelben a gépek és berendezések 7 százalékot képviseltek, ez az arány most 30 százalék körül van. a magyar exportban 70 százaléknál 25 százalékra csökkent a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek aránya, az alapanyagok szállítása viszont az akkori 16 százalék helyett most eléri a 35-40 százalékot. ugyanakkor a csehszlovákiából származó magyar importnak is több mint a fele, mintegy 55 százaléka alapanyag. az áruszerkezet alakulása mindkét népgazdaság számára kedvező és összhangban áll a két ország gazdasági fejlődésével.

- a magyar külkereskedelem csehszlovákiából többek között szerszámgepeket, energetikai és vegyipari berendezéseket, cipő és textilipari gépeket, teher- és személygépkocsikat, kotrógépeket, szivattyukat, kompresszorokat és sok más gépi berendezést vásárol. a csehszlovákiából származó alapanyagok közül a magyar ipar számára különös fontossággal bír a koksz, a kokszolható kőszén, a faanyag, a cellulóz és a különböző vegyi anyagok importja. mezőgazdasági üzemeink például csupán az évben 1700 zetor traktort és nagyszámu egyéb csehszlovák mezőgazdasági gépet kapnak. a csehszlovák szocialista köztársaságból érkeznek a berentei acetilén üzem berendezései, keresettek hazánkban a csehszlovák gyártmányu fogyasztási cikkek is, a lakosság szívesen vásárolja a lemezjátékokat, cipőket, lakberendezési tárgyakat, üveg- és porcelánárukat.

/folyt.köv./

15.00/m 16-pf

- 29 -

bb. 44. / megkezdtek folyt./ gy

a nagysulyu turbina fogadására több hónapos munkával készültek, megteremtették a zavartalan szerelés minden feltételét. elkészítették a nagyteherbírásu alapokat, a gépházat, a turbinaasztalt. a turbinaasztal fölé hetven tonnás darut szereltek. ezzel emelik helyükre a turbina sulyos alkatrészeit. az új turbinával és a hozzátartozó óriás kazánnal előreláthatólag az év végén kezdik meg a kísérleti áramfejlesztést./mti/

bb. 45. augusztus 20-án szombathelyen átadják az ország egyik legszebb szolgáltató házát

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 5.

szerdán ülést tartott szombathelyen a kiszöv vas megyei választmánya. az ülésen bejelentették, hogy augusztus 20-án a megyeszékhelyen átadják rendeltetésének az ország egyik legszebb, négyemeletes szolgáltató kombinátját. közölték azt is, hogy községen, a volt szappangyár helyiségeiben, fémbutor gyártását kezdik el./mti/

bb. 46. a balesetek megelőzésére alkohol szondázás a tatabányai bányáknál

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 5.

a tatabányai bányáknál a balesetek megelőzésére szerdán megkezdtek az alkoholszondázást. a tröszt központi bányamentő állomásának dolgozóit és az üzemorvos szurópróbaszerűen megvizsgálták a műszakra készülő bányászokat, mielőtt leszálltak a bányába. már az első napon találtak olyanokat, akik az előírásokat megszegve alkohol fogyasztás után akartak leszállni a bányába. mindegyiküket hazaküldték, s fegyelmi eljárást indítanak ellenük.

a trösztnél rendszeressé teszik a vizsgálatokat./mti/

13.55 rj

- 28 -

bb. 47. a felszabadulás óta meghuszoszozódott a magyar-csehszlovák árucsereforgalom - új termékek az idei exportlistán

i/sz/tns/rj vg

1965. május 5.

a csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának közelgő 20. évfordulója alkalmából szántó robertné az mti munkatársai a külkereskedelmi minisztériumban tájékoztatást kért arról, hogy az elmúlt két évtizedben hogyan alakultak a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok.

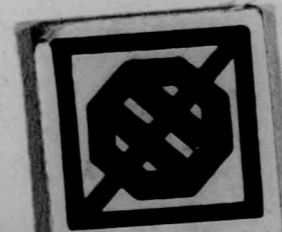
- bár a háború előtt is számottevő kereskedelmi forgalom volt Magyarország és Csehszlovákia között - 1938-ban az export-import értéke mintegy 15 millió jelenlegi rubelnek felelt meg - a széleskörű és szoros gazdasági kapcsolatok csak a felszabadulás után bontakoztak ki, miután mindkét országban megkezdődött a szocializmus építése - mondották - az ezévi kölcsönös árucseré már megközelíti a 300 millió rubelt, s így a háború előttinek a huszszorosát. az utóbbi években átlagosan évente 8-10 százalékkal emelkedett a forgalom és meghaladta azt az értéket, amelyet a hosszulejárata szerződés a második öt éves tervünk időszakára megjelölt.

- a két szomszédos, baráti ország iparának gyorsütemű fejlődése nemcsak a forgalom növelését tette lehetővé, hanem hozzájárult az árustruktúra lényeges változásához is - hangzott a továbbiakban a tájékoztatás. - míg például 1950-ben a magyar kiviteiben a gépek és berendezések 7 százalékot képviseltek, ez az arány most 30 százalék körül van. a magyar exportban 70 százalékról 25 százalékra csökkent a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek aránya, az alapanyagok szállítása viszont az akkori 16 százalék helyett most eléri a 35-40 százalékot. ugyanakkor a csehszlovákiából származó magyar importnak is több mint a fele, mintegy 55 százaléka alapanyag. az áruszerkezet alakulása mindkét népgazdaság számára kedvező és összhangban áll a két ország gazdasági fejlődésével.

- a magyar külkereskedelem csehszlovákiából többek között szerszámgepeket, energetikai és vegyipari berendezéseket, cipő és textilipari gépeket, teher- és személygépkocsikat, kotrógépeket, szivattyúkat, kompresszorokat és sok más gépi berendezést vásárol. a csehszlovákiából származó alapanyagok közül a magyar ipar számára különös fontossággal bír a kokszt, a kokszolható kőszén, a faanyag, a cellulóz és a különböző vegyi anyagok importja. mezőgazdasági üzemeink például csupán ez évben 1700 zeton traktort és nagyszámu egyéb csehszlovák mezőgazdasági gépet kapnak. a csehszlovák szocialista köztársaságból érkeznek a berentei acetilén üzem berendezései, keresettek hazánkban a csehszlovák gyártmányu fogyasztási cikkek is, a lakosság szívesen vásárolja a lemezjátékokat, cipőket, lakberendezési tárgyakat, üveg- és porcelánárukat.

/folyt.köv./
15.00/m 16-PR

- 29 -

bb. 47. / a felszabadulás.....1. folyt./rj

- ez évben tovább bővül a csehszlovákiába irányuló magyar exportárak listája. a hagyományos exportcikkek kivül ez évi szállításra első alkalommal kötöttek le a csehszlovák külkereskedelmi vállalatok duna-tengerjáró hajót, üdülő és tolóhajókat. szintén első alkalommal rendeltek vasuti személykocsit, amelyből a következő években nagy sorozatokat, előreláthatólag több mint ezret készítenek majd iparunk csehszlovákia számára. az ideai szerszám gép export értéke több mint 3 millió rubel. csehszlovákia járműparkja az idén 300 ikarus busszal gyarapszik. a csehszlovák üzletek pedig több mint 40 000 magyar gyártmányu tv készüléket hoznak forgalomba.

- a korábbi évek gazdasági együttműködését olyan létesítmények jelzik, mint az iar nad hronom-ban felépült, s túlnyomórészt magyar bauxitot feldolgozó kombinát, csehszlovákia viszont villamosenergia szállítással segíti a magyar alumíniumipar fejlesztését. a csehszlovák szocialista köztársaságban készültek az inotai és a tiszapalkonyai hőerőművek 320 megawatt teljesítményű berendezései. ugyanakkor a szlovákiai ziráni és tisoveci mészégető kemencék számára magyar vállalatok szállították a berendezéseket és szintén magyar gépek működnek a csehszlovákiában felépült vasuti betonlgyártó üzemekben is. a gyártás szakosítás egyre eredményesebbé válik a gépiparban, és a kohászatban szintén mindkét ország számára igen kedvező kooperáció alakult ki. a kohászati együttműködés az országaink közötti árucsereforgalomnak mintegy 16 százalékát képezi. a kgst ajánlásainak szellemében ujabban létrejött az együttműködés az autophneumatik gyártó iparban is, meghatározott méretű és típusu gumiköpenyek csak egy országban készülnek, s azokat kicserélik. ennek az együttműködésnek a méreteire jellemző, hogy ez évben a gumipar több mint 3 millió rubel értékű gyártmányt cserlél.

- a két ország ipara sok vonatkozásban jól ki egészíti egymást. ezért került hazánk kereskedelmi partnereinek sorába a szovjetunió után a második helyre csehszlovákia és részesedése a magyar külkereskedelmi fogalomban mintegy 10-11 százalékos. a magyar népköztársaság csehszlovákia kereskedelmi partnereinek sorába a szovjetunió, ndk és lengyelország után a negyedik helyet foglalja el. részesedésünk 6 százalék a csehszlovák külkereskedelemben. az országaink közötti gazdasági kapcsolatok további fejlesztésére a jövőben nagy lehetőségek vannak. e távlatokról tanácskoztak a közelmúltban prágában a két ország megbízottai. e tervegeztető tárgyalások során a kölcsönös igények, szükségletek figyelembevételével megjelölték, hogy a fontosabb árucéleségekből milyen arányuak lesznek a szállítások. a tervegeztetés alapul szolgál a következő éves időszakra vonatkozó hosszulejratu árucsereforgalmi megállapodás megkötésére. a magyar-csehszlovák árucsereforgalom előreláthatólag 1970-re eléri majd az 1960 évi fogalomnak a kétszeresét.

/mt1/

15.10/a 16-PA

- 30 -

le

bb 48. tájékoztató a magyar autóklubban az autósturizmus időszerű kérdéseiről

t hbj/lk-lm vg

1965. május 5.

szerdán a magyar autóklubban matykó vilmos, a magyar autóklub főtitkára és fehér sándor, az állami biztosító vezérigazgatója sajtótájékoztatót tartott.

matykó vilmos főtitkár elmondotta, hogy ma már mintegy huszezer tagot számlál a klub és az országban 37 helyi csoport működik. a magyar autóklub tagja a federation internationale de l'automobile-nak /fia/ és az alliance internationale de tourisme-nak /ait/. a nemzetközi autóturizmust elősegíti, hogy magyarország törölte a vámokmányok kötelező használatát, tehát a magyarországra utazó autós turistákat a triptik vagy carnet külön költsége nem terheli. magyarország csatlakozott a genfi közuti egyezményhez és így a külföldi turista nálunk is hazájához hasonló közlekedési szabályok szerint közlekedhet. a legtöbb európai ország autósa hazájában kiállított jogosítvánnyal vezethet. a zöldkártya-egyezmény alapján magyarország valamennyi európai országra kiállított érvényes biztosítást elismer.

a továbbiakban szólt arról, hogy általában a külföldiek szerviz-igényeit ki tudjuk elégíteni. sürgős feladat, hogy bővítsük a szállodák előtt a parkolóteréseket és növeljük azoknak a parkolóknak a számát, ahol éjjel-nappal őrzik a gépkocsikat. már az idén szélesítjük az országuti segélyszolgálatot. az autóklub tíz segélykocsit közlekedtet szombat déltől vasárnap estig a balatoni országuton, ugyhogy az autós majdnem minden 30 percben találkozhat segélykocsival, amely baleset esetén természetesen mindenkinek, műszaki hiba esetén az autóklub tagjainak díjmentesen, másoknak térítéssel segítséget nyújt. az 1-es jelzésű hegyeshalom-budapest főútvonalon négyöt, a dunakanyarban egy-két segélykocsi nyújt gyors segítséget. az autóklub azt tervezi, hogy budapesten állandó, vidéken mozgó közlekedésbiztonsági állomást létesít, amely az autóklub tagjainak kérésére nagyobb tura előtt megvizsgálja a kocsit.

matykó vilmos beszámolt arról is, ha ma már budapesten működik a bmw, a dkw, ford, mercedes, moszkvics, opel, simca, skoda, steyr-puch, trabant, volkswagen, wartburg márkaklub, s az azonos típusu kocsik tulajdonosai kicserélhetik tapasztalataikat. beszélt arról is, hogy igen gazdag az autóklub ideai versenynaptára.

/folyt.köv./

15.20/a 16-PA

- 31 -

le

bb 48. /tájékoztató a magyar....1.folyt./-lm

a többi között júniusban megrendezik a balaton kupa rallye és turaversenyt, a nemzetközi női versenyt, augusztusban az 5. nemzetközi cordatic rallye-t és szeptemberben kerül sor a grand prix turakocsik gyorsasági európai-bajnokság futamára, a 2. nemzetközi duna-castrol rallye-re és októberben a 3. münchen-wien-budapest rallye-re.

a sajtótájékoztatón fehér sándor, az állami biztosító vezérigazgatója részletesen szolt az autósokat érdeklő biztosítások különböző módozatairól és közölte, hogy a casco-kötvény - külön pótdíj-fizetés ellenében - fedezetet nyújt jugoszláviában is az ott bekövetkezett károk megtérítésére./mti/

bb 49, Levelező hallgatók államvizsgáznak debrecenben

vid j-lm ká

1965. május 5.

szerdán délelőtt 47 levelező hallgató kezdte meg államvizsgáit debrecenben, az agrártudományi főiskolán. a végzős agrármérnök hallgatók többsége esztendő október 1-én termelészövetkezetekben és állami gazdaságokban dolgozik. az új agrármérnököknek szombaton adják át a diplomát./mti/

bb 51. rajka és vének között megszűnt az árvizvédelmi készültség

1 sb/sk-lm vg

1965. május 5.

a duna gönyűnél kedd reggeltől szerda reggelig 25 centiméterrel apadt. a győri vízügyi igazgatóság így a folyó rajka és vének közötti szakaszán megszüntette az elsőfoku árvizvédelmi készültséget, a mosoni dunaágon tartott másodfoku készültséget pedig elsőfokúra mérsékelte. a duna felsőmagyarországi szakaszának apadása átmenetileg megkönnyítette a rába árhullámának levonulását, s győrnél egy nap alatt 30 centiméterrel csökkent a folyó vízszintje. az ausztriai vízgyűjtő területen azonban újabb kis árhullám indult el az inn folyón és a felső-dunán. ez a kis áradás a magyar szakaszon legfeljebb néhány centiméterrel emeli a folyó vizét, de lassítja majd a rába apadását. a rába, a marcal, a répce, a rábca és a lajta mentén így továbbra is harmadfoku készültséget tartanak és folytatják a gátak erősítését, helyreállítását. az elöntött terület lényegesen csökkent./mti/

15.30/a 16-P4

- 32 -

bb 50. teljes erővel megkezdődtek a helyreállítási munkák vas megyében

vid lk szb ki

1965. május 5.

vas megye árvizsújtotta területén teljes erővel megkezdtek a károk helyreállítását és felmérését. répcelakon 72, bükön 33 ház ment tönkre. a megye egyéb helységeiben is több ház károsodott vagy összeomlott, pontos számuk azonban még ismeretlen, mert a talaj süllyedése és a lassu száradás során több súlyosan sérült ház állaga tovább romlik.

a megyében szerdáig három fahidat ismét használhatóvá tettek és kijavítottak több kimosott utszakaszt. az elsodort négy vasbetonhid helyére egyelőre ideiglenes hidakat készítenek. a megrongálódott, illetve elpusztult ötvenegy hid helyébe - ahol indokolt - erősebb, vasbetonhidat építenek. a községek, termelészövetkezetek felajánlották segítségüket az utépitéshez.

megkezdődött a legjobban sérült középület a sárvári járási kórház helyreállítása is. a tanácsi építőipari vállalat dolgozói szeretnék augusztus 20-ra átadni rendeltetésének a 130 személyes járási gyógyintézményt.

szolnok és zala megyéből budapestről szivattyuk érkeztek a megyébe. így most már csaknem 100 szivattyu emeli ki a vizet a kutakból, a pincékből és a laposan fekvő helyekről. nehezíti a munkát a magas talajvízszint és a szerdai újabb esőzés.

a mintegy 150, otthonába vissza nem költöztethető család ellátásáról gondoskodtak. művelődési otthonokban, rokonoknál találtak átmeneti otthonra. a megyei tanács gyorssegélyt utalt ki a leginkább rászorulóknak, s a magyar vöröskereszt lepedőket, takarókat, törülközőket, edényeket küldött. naponta 200-250 kisz-fiatal dolgozik répcelakon, bontják a megrongált épületeket, segítenek a lakosságnak. előreláthatóan pénteken befejezik az életveszélyes házak lebontását.

győr-sopron megyében a csaknem kéthetes megfeszített munka után pihenőre térhetett a folyók, patakok mentén hősiiesen helytállt védők, mentők többezres serege, jóllehet a rábán, a rábcán, a répcén és a lajtán még mindig harmadfoku árvizvédelmi készültség van. az északdunántúli vízügyi igazgatóság dolgozói most a védelem során felhasznált nagymennyiségű anyagokat gyűjtik össze, így többek között a 300 000 homokzsákot, a csaknem ötezer kéve rőzsét és a pátria lemezeket.

a megyében tizenhét állandó és 22 hordozható szivattyu segíti az elöntött területek víztelenítését. /mti/

15.38/a 16-P4

- 33 -

bb 54. a nemzetközi művészettörténeti konferencia szerdai tanácskozása

t tf/tr-lm fm

1965. május 5.

„Gótika és reneszánsz – Itáliában és közép-európában, – ez volt a témája a budapesti nemzetközi művészettörténeti konferencia szerdai szekció ülésének. a délelőtti tanácskozáson Johannes Jahn, a lipcsei egyetem művészettörténeti professzora elnökölt.

az első előadást vaclav mencl, a prágai műemlékvédelmi hivatal vezetője tartotta: a 14-15. századi egyetemes építőművészet tükrében vizsgálta a középeurópai gótikus építészet formai és stílusi jegyeit, részletesen foglalkozott a 13. század végén franciaországból kisugárzó gótika csehországi fogadtatásával, itteni hatásával. edgar lehmann, a kelet-berlini művészettörténeti kutatóintézet vezetője azt fejtegette, hogy a reneszánsz stíluselmelei a német nyelvterület építészetében – a környező államokhoz képest – miért csak később, a 15. század után jelentkeztek. a választ abban találta meg, hogy a német nyelvterületen a gótika mély gyökeret vert, olyannyira, hogy tradíciói hosszú ideig nem engedtek teret az észak-olasz városokból származó reneszánsz hatásnak. hasonló témával foglalkozott a következő felszólaló, a varsói műszaki egyetem tanára, adam milobedzki is: a 15. század végén dél-lengyelországban emelt egyházi és világi épületek – templomok és paloták – stíluskülönbségeit, térkialakítási sajátosságait tárgyalta.

entz géza, az országos műemléki felügyelőség osztály-vezetője volt a szerdai tanácskozáson, az első magyar előadó. hangsúlyozta, hogy magyarországon az építészet reneszánszra jóval korábban esett, mint a szomszéd országokban. ez azzal magyarázható, hogy nálunk az új irányzat szárnypróbálgatása idején éppen fellendülőben volt az építészeti kultúra. központjai elsősorban a királyi udvaron és a főpapi székhelyeken alakultak ki, tehát budán, visegrádon, esztergomban, vácotton, egerben. ugyanakkor egyes kulturális centrumok és konzervatív szerzetesrendek épületeiről még jó ideig nem tűntek el a késő-gótika stílusjegyei. láthatók ezek ma is például nyírbátorban és pannonhalmán.

a délelőtti ülés karol kahoun-nak, a pozsonyi művészettörténeti intézet munkatársának a 16. századi szlovákia építészetéről szóló előadásával ért véget.

/folyt.köv./

14.
15.45/a 16-PA

- 34 -

bb 54. /a nemzetközi...1.folyt./-lm

a déli órákban a konferencia résztvevői ellátogattak a budapesti szépművészeti múzeumba, ahol dr. garas klára főigazgató fogadta a vendégeket. ezután dr. fenyő iván, a neves olaszgrafika-kutató tárlatvezetésével megtekintették az „itáliai reneszánsz rajzok”, című kiállítást, amelyet a konferencia alkalmából rendeztek a szépművészeti múzeum műkincseiből. az anyagról nagy elismeréssel nyilatkoztak a külföldi szakemberek.

a konferencia délután stanislaw wilinski varsói professzor elnökletével folytatódott.

virgil vatasianu kolozsvári egyetemi tanár azt körvonalazta, hogyan hatolt be a reneszánsz moldva művészetébe. itt nem a gótikát kellett kiszorítania, hanem az ortodox művészet konzervatív hagyományait. az irányzatok vetekedését a felszólaló az építészetén kívül a kőszobrászat, a festészet és a butorkészítés területén is érzékeltette. hans joachim krause, a kelet-berlini művészettörténeti intézet munkatársa edgar lehmann előadásához tartott korreferátumot a németországi reneszánszról. eva samánková, a prágai műemlékvédelmi hivatal munkatársa – vaclav mencl előadásához kapcsolódó – felszólalásában a 15. század végi, 16. század eleji budai építészetnek a közvetítő szerepét vizsgálta a reneszánsz középeurópai térhódításában. a reneszánsz teljes kibontakozását a cseh építészetben a 16. század végére datálta.

gerevich lászló, a magyar tudományos akadémia régészeti kutatócsoportjának igazgatója arról számolt be, hogyan indult meg mátyás király uralkodása idején a budai vár építése. elmondta, hogy az első – körülbelül 1480-ig tartó – periódusban olaszországból jött építőmesterek voltak a munka irányítói. sok mesterségbeli fortélyal ismertették meg a magyar építőket, akik később már önállóan dolgoztak. az idők folyamán budán jelentős építészeti „műhely”, alakult ki, stílusátását érezte a prágai hradszin és a krakkói wawel építkezésén is. varsó és buda építészeti kapcsolataival foglalkozott előadásában stanislaw wilinski. elemezte többek között a humanista építészeti koncepciót, amelyet zsigmond lengyel király is magáévá tett az általa kezdeményezett építkezéseken.

a konferencia résztvevői csütörtökön megtekintik esztergom és visegrád művészeti emlékeit, a keresztény múzeumot, a bakócz kápolnát, a kincstárat és az ásatásokat./mti/

15.50/a 16 LP PA

- 35 -

bb 56. a német demokratikus köztársaság nagykövetségének sajtókonferenciája

tné-lm la

1965. május 5.

a német népnek a hitlerfasizmus alól történt felszabadulása küszöbönálló 20. évfordulója alkalmából wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete sajtókonferenciát tartott.

a sajtó megjelent képviselőihez intézett szavaiban a nagykövet hangsúlyozta, hogy a német demokratikus köztársaságban levonták a helyes következtetéseket az 50 éves imperialista német politikából. a fasiszta hadi és államgépezet szétzúzása lehetővé tette az imperialista erőszakpolitika alapjainak kiküszöbölését. ezen a talajon új németország jött létre, amely a jövőbeni egységes és békeszerető németország példájává vált.

ezt követően a jelenlevők egy, a német demokratikus köztársaság gazdasági fejlődéséről szóló filmet tekintettek meg./mti/

..-

bb 62. varsói pedagógusküldöttség győrt

vid j szb fm

1965. május 5.

jozef kacki, a varsói belvárosi pedagógus szakszervezet elnökének vezetésével hattagu pedagógusküldöttség érkezett egyhetes látogatásra győrbe. a varsói pedagógusok megismerkednek győr iskoláival, kulturális emlékeivel és történelmi nevezetességeivel, ellátogatnak pannonhalmára, sopronba és a fővárosba is. /mti/

..-

15.55/a 16 LP DA

- 36 -

bb. 68. új szakot indít a felsőfoku külkereskedelmi iskola

1/sz/tné/a/vg

1965. május 5.

a budapesti felsőfoku külkereskedelmi szakiskola nappali tagozatán az 1965-66-os tanévtől kezdve új szakot indítanak, amelyen az áruforgalmi szakembereket, üzletkötőket, államközi-szállítmányozási-előadókat és más hasonló munkakör betöltésére alkalmas dolgozókat képezik. a képzési idő két év. a hallgatók tanulmányaik befejezése után államvizsgát tesznek, s a felsőfoku szakiskolai végzettségük jogosítja őket a szakiskolai képzettséghez kötött külkereskedelmi ügyintézői munkakörök betöltésére. a felvételre való jelentkezés ugyanugy történik, mint a többi felsőoktatási intézménynél. aki más felsőoktatási intézménynél jelentkezett már de szívesebben választaná a külkereskedelmi szakiskola áruforgalmi szakát, az abban az iskolában, ahol most érettségi vizsgát tesz, kérje a jelentkezési lapján az intézmény megjelölésének megváltoztatását. a felvételi vizsgát a külkereskedelmi szakiskola júliusban tartja, a vizsga tárgyai: matematika, történelem, vagy politikai gazdaságtan. pontszámon kívül, de a felvétel feltételeként egy idegen nyelvből is vizsgázni kell. egyenlő pontszám esetén előnyben részesül az a pályázó, aki jobb idegen nyelvtudással rendelkezik./mti/

..-

bb. 69. óceáni frontok országos esőt hoztak, megszüntették a fagyokat - csütörtökön felszakadozik a felhőzet, de záporokra még számítanunk kell

1/cs/sk/a/la

1965. május 5.

az atlanti-óceánról több hullámban érkezett hűvösebb-enyhébb fronthullámok nyugat-európa és közép-európa nagy részére hűvös, csapadékos időt hoztak, egyúttal kiszorították a sarki eredetű hideg légtömegeket. hazánkban a szerdára virradó éjszaka esőzés kezdődött, reggel 7 óráig a dunántul nyugati vidékein 2-8, zalaegerszegen, szentgotthárdon 9 milliméter csapadék hullott. a délelőtti órákban a dunántulon - éppen a nagy áradások vízgyűjtő területein - újabb nagy esőzések voltak, s a délutáni órákban az esőzés átterjedt az ország keleti felére is. a levegőváltásnak köszönhetjük, hogy ország-szerte megszűntek a hajnali fagyok, szerdán reggel már csak a nyírségben süllyedt a talajközeli levegő helyenkint nulla fokig. a nappali felmelegedést a napfényhiány gátolta, ezért a maximumok országosan csak 10-14 fokig, békéscsaba, szeged és debrecen vidéken 15-17 fokig emelkedtek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy a budapesten mért napi középhőmérséklet kedden csaknem 3 fokkal, szerdán több mint 4 fokkal volt alacsonyabb, a sokévi átlagnál. lényeges javulást a hőmérsékletben egyelőre nem várhatunk, elsősorban az erős felhőtakaró miatt. csupán lassu javulásra van kilátás. a jelek szerint csütörtökön felszakadozik a felhőzet, az országos jellegű esőzést záporok váltják fel. az északnyugati, nyugati szél időnkint megélelni. csütörtökön reggel a minimumszint már csak plusz 6, plusz 10 fokig süllyed, de a nappali maximumok országosan még nem emelkednek 12-16 fok fölé./mti/

17.05/a

37
- 40 -

fl

bb 52. zeiss mikro-kurzus kezdődött budapesten

1 sz/tr szb vg

1965. május 5.

zeiss mikro-kurzusnak nevezték el azt a tanfolyamot, amelyet a jénei zeiss művek valamint a műszereket belföldön forgalomba hozó mígért vállalat és a metrimpex külkereskedelmi vállalat együttesen rendezett, hogy a magyar szakemberek közül minél többen megismerkedhessenek az ndk-ban készült mikroszkópok működésével, kezelésével.

a tanfolyamot szerdán heinz naue, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa nyitott meg a nagykövetség kereskedelempolitikai osztályán. a kereskedelmi tanácsos a megnyitón hangsúlyozta, hogy a magyar iparban egyre több zeiss márkájú mikroszkópot használnak. e műszerek alkalmazásához nyújt segítséget a most megnyitott tanfolyam, amelyre több mint száz magyar ipari szakember jelentkezett. tekintettel a nagy érdeklődésre, az eredetileg tervezett négy csoport helyett öt csoport számára szervezték meg az előadásokat és a műszerek gyakorlati bemutatását. /mti/

--

bb 53. görögországi premierre készülnek fel a magyar elektromos készülékek

1 sz/tné szb vg

1965. május 5.

az elektroimpex külkereskedelmi vállalat exportcikkek között eddig főként a rádiók, hőpalackok, ébresztőórák voltak ismertek a görög vásárlók körében. görögország egyre növekvő piacot jelent a magyar elektromoskészülékek, hradástechnikai termékek számára, s ezért határozta el az elektroimpex, hogy e hónapban önálló kiállítást rendez athénben.

a május 6-án nyíló kiállításon a görög szakemberek első alkalommal ismerkedhetnek meg a magyar hradástechnikai és finommechanikai gyártmányokat exportáló külkereskedelmi vállalat csaknem teljes cikkskálájával. az elektroimpex bemutat televíziókat, rádiókat, magnetofonokat, különböző optikai cikket és ez lesz az első görögországi premierjük a magyar gyártmányú stúdiólemezjátszóknak, sztereóerősítőknak, kommunikációs eszközöknek és az ipari televízióláncnak is. különös érdeklődésre tarthat számot a jelentős idegenforgalommal rendelkező görögországban a szállodákban jól alkalmazható telinform személyhívó berendezés. az elektroimpex athéni kiállítása 10 napon át áll a görög érdeklődők rendelkezésére. /mti/

--

16.00/a 17-PA

- 38 -

le

bb. 55. az ensz technikai segély vezetőinek magyarországi látogatása

sk/a/sr

1965. május 5.

hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodott david k.owen, az ensz technikai segély tanácsának ügyvezető elnöke és raymond etchats, az ensz kibővített technikai segélyprogramja és az ensz különleges alapja európai képviselője. itt tartózkodásuk alatt az ensz technikai segélyprogramjaiban való magyar részvétel kérdéseiről folytattak megbeszéléseket.

a vendégeket magyarországi tartózkodásuk során fogadta péter jános külügyminiszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, bacsoni jení külkereskedelmi miniszterhelyettes és huszár istván, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese. megbeszélést folytattak fekete jánossal, a magyar nemzeti bank devizalgazgatóságának vezetőjével is. látogatást tettek hazánkban az ensz építőipari kutató és minőségvizsgáló szemináriumon. mód péter, a külügyminiszter első helyettese vacsorát adott a vendégek tiszteletére.

david k.owen és raymond etchats szerdán elutazott hazánk-ból. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelentek a külügyminisztérium képviselői. /mti/

--

bb. 57. megyei békeaktív-ülés győrrött

vid/j/a/fm

1965. május 5.

szerdán győrrött a hazafias népfront megyei bizottsága, valamint a társadalmi és tömegszervezetek megyei békeaktívistái ülést rendeztek. dr. szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára tájékoztatót tartott a nemzetközi helyzetről és a békevilágkongresszus előkészítéséről. a tanácskozás résztvevői megvitatták a békemozgalom soronkövetkező feladatait. /mti/

--

16.05/a 17-PA

- 39 -

le

bb 58. francia mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

k ie szb ká 1965. május 5.

a kulturális kapcsolatok intézete és a földművelésügyi minisztérium meghívására öttagú francia mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba, fernand clavaud-nak, a la terre című lap szerkesztőjének vezetésével. a delegáció tíz napos itt tartózkodása alatt magyar agrárszakemberekkel találkozott és több mezőgazdasági üzemet és kutatóintézetet tekint meg. /mti/

--

bb 59. „husz év a nép szolgálatában,, - kiállítás dunaujvárosban

vid j szb fm 1965. május 5.

„husz év a nép szolgálatában,, címmel kiállítás nyílt dunaujvárosban. a fejér megyei és a dunaujvárosi rendőrségi dolgozók husz éves munkáját szemléltető kiállítást sarlós ferenc alezredes, a dunaujvárosi rendőrkapitányság vezetője nyitotta meg. /mti/

--

bb 60. megnyílt a debreceni és a hajdusoboszlói camping

vid lk szb ki 1965. május 5.

a debreceni nagyerdőben, a stadion mögötti erdőrészben csaknem négyholdas területen campinget létesítettek. a tölgyfák között tíz lengyel faház áll. az ötszáz személyes campingbe szerdán megérkeztek az első vendégek, mezőkövesdi általános iskolások, akik a falházakban kaptak elszállásolást.

szerdán megnyitották a hajdusoboszlói campinget is. /mti/

--

bb 61. a szegedi ruhagyárban soron kívül vállalták exportcikk gyártását

vid lk szb ki 1965. május 5.

a szegedi ruhagyár dolgozói a modex külkereskedelmi vállalat kérésére terven felül vállalták különleges overallok gyártását exportra. az új cikk gyártására három nap alatt állították át két legjobb munkaszalagjukat. az első szállítmányt, 2300 overallt szerdán elküldték a külföldi megrendelőknek, s rövidesen újabb kétezeret indítanak utnak. /mti/

--

n

16.15/a 17-PA

- 40 -

le

bb 63. nőtanácskozás dunaföldváron

vid j-lm fm 1965. május 5.

dunaföldváron a tavaszi mezei munkák helyzetéről tanácskoztak szerdán a tolna megyei termelőség- és nőbizottságok képviselői a megyei mezőgazdasági vezetőkkel és a helyi tsz-elnökökkel. az értekezleten fehér lajosné, az országos nőtanács szervezési osztályának vezetője tartott vitaindító előadást. /mti/

--

bb 64. rostocki egyetemi vendégek debrecenben

vid j-lm fm 1965. május 5.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a rostocki tudományegyetem együttműködési megállapodása alapján debrecenbe érkezett dr. martin polzin történészprofesszor és dr. mamored haduk irodalomtörténész, egyetemi docens. a rostocki egyetemi vendégek több napot töltenek debrecenben. megbeszéléseket folytatnak professzorokkal, oktatókkal és látogatókat tesznek egyetemi intézetekben. /mti/

--

bb 65. 700 budapesti pedagógus debrecenben

vid j-lm fm 1965. május 5.

szerdán egynapos látogatásra különvonattal 700 budapesti pedagógus érkezett debrecenbe. a 14. kerületi pedagógusokból álló csoport többek között megtekintette a város felsőfokú oktatási intézményeit. /mti/

--

16.20/a 17-PA

- 41 -

le

bb 66. dunaujvárosi ifjusági brigádvezetők tanácskozása

vid lk szb ki

1965. május 5.

a dunaujvárosi ifjusági napok keretében szerdán a város vas-, építő-, helyi- és könnyűipari üzemeiben, valamint közlekedési vállalatainál dolgozó ifjusági brigádvezetők tanácskozását rendezték meg. megállapították, hogy a város üzemeiben és vállalatainál alakult 163 ifjusági brigád többsége részt vesz a szocialista címért indított versenyben, 90 pedig már elnyerte a megtisztelő címet. a vasműi ifjumunkások elmondották, hogy a felszabadulási versenyben 2 százalékos önköltségcsökkentést vállaltak, ennek érdekében az ifjusági brigádok munkájában hasznosítják a legjobb módszereket és tapasztalatokat. hasonló takarékosági mozgalom indult dunaujváros más üzemeiben így többek között a férfiruhagyárban és a fésűsfonodában is. /mti/

..-

bb 67. száz békegyűlés és barátsági est tolna megyében

vid j szb fm

1965. május 5.

tolna megyében megkezdődtek a leszerelési hónap előkészületei. megbeszerték elkészítették a programot, a járásokban és a községekben megbeszéltek a tavaszi békemunka tennivalóit. szerdán a dombóvári járási népfrentbizottság kibővített elnökségi ülésén például elhatározták, hogy a járásban husz békegyűlést és barátsági estet rendeznek, a pusztai településeken: szilfáson, alsó- és felsőleperden, mászlonyban és vörösegyházán élménybeszámolókat tartanak a szovjetunióban járt dolgozók.

megbeszerték mintegy száz békegyűlésen, baráti találkozáson és ünnepi esten nyilvánítja ki a lakosság békeakarátát. szék-szárdon magyar-szovjet barátsági esten emlékeznek meg a második világháború befejezésének évfordulójáról. a gyűléseken felszólalnak a megye országgyűlési képviselői is, több helyre pedig a baráti országok küldötteit hívják meg. /mti/

..-

16.30/a 17-PA

- 42 -

le

bb 70. ünnepség csehszlovákia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából

t vt/gg szb zs

1965. május 5.

a csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a hazafias népfrent budapesti bizottsága szerdán délután ünnepséget rendezett a magyar hajó- és darugyár váci uti művelődési házában.

az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet apró Antal, a kormány elnökhelyettese, biszku Béla, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai, Péter János külügyminiszter, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi, dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Losonczy Pál földművelésügyi miniszter, Venézy János, a budapesti pártbizottság titkára, Harmati Sándor, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára. ott voltak a társadalmi és tömegszervezetek képviselői, a 13. kerület párt- és tanácsi vezetői, számos más közéleti személyiség, az anyalföldi üzemek, gyárak dolgozóinak küldöttei.

Jelen volt Frantisek Pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint a nagykövetség munkatársai.

a csehszlovák és a magyar himnusz hangjai után Harmati Sándor nyitotta meg az ünnepséget, majd apró Antal mondott beszédet.

- 1945 május 9-én, a második világháború európai csatáterein elhallgattak a fegyverek, a fasiszta német hadseregek feltétel nélkül kapituláltak. május 9-e a fasiszmus fellet aratott győzelem, a béke első napja, s egyben a testvéri csehszlovákia teljes felszabadulásának napja is, - kezdte beszédét apró Antal, majd így folytatta:

- a hatéves német megszállás alatt a fasiszmus, a belső reakció elleni nehéz küzdelem éveiben csehszlovákia kommunista pártjának mintegy 25 000 kiváló tagja áldozta életét a nép felszabadulásáért. mi, magyarok is mély tisztelettel gondolunk az elvtársainkra, igaz hazafiakra, akik életüket adták a csehszlovák nép szabadságáért. /folyt.köv./

17.20/a

43
- -

le

a küzdelem, az áldozatvállalás nem volt hiábavaló, mert a husz évvel ezelőtti régi burzsoá köztársaság romjain a felszabadulás után új, népi demokratikus állam született, amely az 1948 februári dicső felkeléssel teljes győzelemre vitte a munkáosztály ügyét és megnyitotta az utat csehszlovákia népeinek a szocialista fejlődés előtt.

- ma, felszabadulása 20. évfordulóján szívből köszöntjük szomszédunkat, a testvéri csehszlovák népet, annak vezetőjét, testvérpártunkat, csehszlovákia kommunista pártját, amely a dolgozó tömegek támogatásával győzelemre vitte a szocializmus ügyét.

a továbbiakban apró antal emlékeztetett azokra a nagyszerű eredményekre, amelyeket a testvéri csehszlovákia az elmúlt két évtizedben a népgazdaság különböző területein elért, majd hangsúlyozta: a testvéri csehszlovák nép nagy politikai és gazdasági sikerei örömmel és megelegedéssel töltönek el bennünket, magyarokat is. mindaz, amit csehszlovák barátaink husz év alatt a szocialista építés közös művében elértek, a cseh és a szlovák nép, valamint a köztársaság többi nemzetisége testvéri együttműködésének eredménye.

- jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy a magyar és a csehszlovák nép barátsága évről-évre erősödik - folytatta apró antal. együttműködésünk politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt fejlődik. testvéri együttműködés és egység - e szavakkal jellemezhetjük legtömöröbben kapcsolatainkat a csehszlovák néppel.

- magyarországi teljes külkereskedelmi forgalmának csehszlovákia a szovjetunió után a második, a csehszlovák áruforgalomban pedig magyarországi a negyedik helyet foglalja el. a magyar-csehszlovák árucseréforgalom a felszabadulás óta csaknem ötszörösére növekedett. ma a két ország közötti áruforgalom egyharmad részét a gépek és berendezések kölcsönös szállítása teszi ki. hazánk többek között gépipari termékeket, így motorvonatokat, autóbuszokat, szerszámgépeket, gázgenerátor-telepeket, híradástechnikai készülékeket és műszereket szállít csehszlovákiaába, ahonnan főleg traktorokat, mezőgazdasági gépeket, teher- és személygépkocsikat, szerszámgépeket, építőipari-, textil- és cipőipari gépeket, valamint egyéb berendezéseket vásárolunk. igen jelentős az anyag-jellegű áruk kölcsönös szállítása, s ezen belül is figyelmet érdemel a kohászati üzemeink közötti, mind szélesebb körű kooperáció. ez az együttműködés lehetővé teszi mindkét félnek a kapacitások gazdaságosabb felhasználását. kohászati együttműködésünk ma már mind gyümölcsözőbben bontakozik ki, az intermetall nemzetközi kohászati szervezet keretében is.

/folyt.köv./8

17.25/a

44
- -

le

- csehszlovákiaiból számunkra igen fontos nyersanyagokat, így kokszolható szenet, kokszot, villamosenergiát és egyéb termékeket importálunk, mi bauxitot, timföldet és más fontos anyagokat szállítunk a csehszlovák népgazdaságnak. csehszlovákia a teljes magyar mezőgazdasági export egyharmad részét veszi át, - mondotta, majd rámutatott, hogy a csehszlovák-magyar gazdasági együttműködés mindinkább átfogja, közel-hozza egymáshoz a két ország fontosabb népgazdasági ágait. példa erre a magyar timföldgyártás növelése csehszlovák gép-szállítások segítségével, és a mi részvételünk a csehszlovák alumíniumipar létrehozásában. a csehszlovák alumíniumipar nyersanyagszükségletének nagyrésztét magyarországi fedezi.

- magyarországi és csehszlovákia összehangolja az 1966-1970 évi fejlesztési elképzeléseit és a szükségletek jobb kielégítése céljából a két ország tervező szervei rendszeres tervegyeztető tárgyalásokat folytatnak. ezek a tárgyalások és a mind szélesebbkörű ipari együttműködés az alapja külkereskedelmi megállapodásainknak. gazdasági együttműködésünk továbbfejlesztésében egyre eredményesebben dolgozik a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság is, amely irányítja a két ország népgazdaságfejlesztési programjának összehangolását, a termelés szakosítását, a tudományos kutatások és a műszaki fejlesztés koordinálását.

ezután a két ország közötti szélesedő kulturális kapcsolatokról beszélt apró antal. - jól ismerjük egymás irodalmának jelentős alkotásait, filmjeit, színdarabjait. nagyjelentőségű többek között a tankönyvek kölcsönös cseréje is. a hazánkban élő szlováknyelvű tanulóifjúságot részben csehszlovákiai, a csehszlovák szocialista köztársaságban élő magyar anyanyelvű diákokat pedig részben magyarországi tankönyvekkel látjuk el - mondotta.

beszéde további részében apró antal kiemelte: a két baráti ország kormányának és pártjának állásfoglalását a legfontosabb kérdésekben a teljes nézetazonosság jellemzi. így testvéri egyetértés mutatkozik abban is, ahogy a nemzetközi helyzetet megítéljük és együttesen munkálkodunk a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megszilárdításában. országaink vezetői időről-időre találkoznak egymással és megtárgyalják a fontosabb gazdasági, politikai kérdéseket, kapcsolataink fejlesztésének módjait. e kölcsönös látogatások - mint legutóbb a múlt év őszén a novotny elvtárs vezette párt- és kormányküldöttség magyarországi útja - teljes összhangban, baráti, elvtársi légkörben zajlottak le.

/folyt.köv./

17.35/a

- 45 -

le

apró antal megemlékezett arról is, hogy kormányunk a szocialista országok közül elsőnek csehszlovákiával kötött megállapodást az utlevél - és vízumkényszer eltörléséről, azóta több mint másfélmillió magyar illetve csehszlovák állampolgár járt a szomszédos baráti országban látogatóban, ma már milliók állapíthatják meg hazánkban és csehszlovákiában is, hogy a határok nem elválasztják, hanem összekötik a két országot.

külpolitikai kérdésekről szóló rámutatott:

- a csehszlovák és a magyar nép nem felejtette el a háboru borzalmaikat és tiltakozik az ellen, hogy a német szövetségi köztársaság akár a nato keretében, akár más formában közelkerüljön az atomfegyverekhez. a második világháboru sokmillió áldozata emlékének meggyalázása, hogy azok, akik az emberiséget már kétszer sodorták világháboruba, újból pusztító világégést készíthetnek elő. jó dolog tudni, hogy a német demokratikus köztársaság a mi szocialista közösségünkhöz, a mi családunkhoz tartozik, s küzd a nyugatnémet militarizmus és revansizmus ellen.

az amerikai imperialisták vietnami agressziójával kapcsolatban apró antal többek között hangsúlyozta: a szovjetunió és a többi szocialista ország minden szükséges segítséget megad az agresszió visszaverésére. hazánkban az elmúlt napokban, hetekben az állami, társadalmi és egyéb szervekhez sok levél érkezett, amelyekben a magyar dolgozók, fiatalok, diákok és katonák felháborodásuknak adtak kifejezést az amerikai imperialisták vietnami agressziója miatt. e levelek közös vonása, hogy írói készek önkéntesként a vietnami nép segítségére sietni. népünkben mélyen él az internacionalista szolidaritás, s - csak úgy, mint a többi szocialista ország népei - kész áldozatot hozni a vietnami nép igazságos harcának győzelméért. az imperialista erők aktivizálódásának külső tényezői között népeink mindent megtesznek a szocialista országok akcióegységének, összeforrottságának erősítéséért.

szólt az usa dominikai agressziójáról is, amely újabb bizonyítéka annak, hogy az usa ököljog-politikát folytat. - tiltakozunk ez ellen az újabb agresszió ellen és követeljük az amerikai csapatok kivonását dominikából - mondotta. ezután arról beszélt, hogy ma már a szocialista országok és a gyarmati sorból felszabadult népek az emberiségnek majdnem kétharmadát teszik ki. az elmúlt husz esztendőben a világ minden részén tért hódított a szocializmus, a béke, a nemzeti önállóság gondolata, s létrejött az az erő, amely képes megfékezni az imperialista agresszorokat.

/folyt.köv./

17.40/a 1835PA

- 46 -

- csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának 20. évfordulóján még egyszer szívből köszöntjük a testvéri csehszlovák népet, annak vezetőjét, csehszlovákia kommunista pártját. kívánjuk, hogy érjenek el újabb sikereket a szocialista építésben népeink, a béke javára. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és kormányunk a jövőben is mindent elkövet kapcsolataink további elmélyítéséért és azért, hogy szoros egységben a szovjetunióval, valamint a többi szocialista országgal, minél eredményesebben járuljunk hozzá szocialista közösségünk megszilárdításához, a világbéke megőrzéséhez.

- éljen a husz éves szabad csehszlovák szocialista köztársaság vezető ejere, csehszlovákia kommunista pártja!

- éljen és erősödjék a csehszlovák és a magyar nép megbonthatatlan testvéri barátsága!

- éljen és erősödjék a szocialista országok összefogása az imperializmus elleni harcban! - fejezte be beszédét apró antal.

a nagy tápssal fogadott beszéd után frantisek pisek nagykövet lépett a mikrofonhoz.

- engedjék meg, hogy csehszlovákia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából hálás köszönetet mondjak a sok szíves üdvözlésért és jókívánságért. őszinte köszönetemet fejezem ki apró antal elvtársnak közvetlen szavaiért, amelyekkel oly szemléltetően válaszolt a népeink közötti szoros baráti kapcsolatot, a békéért és a szocializmusért vívott közös harcunkat - kezdte beszédét a nagykövet, majd így folytatta:

- felhasználom ezt az ünnepi alkalmat, hogy tolmácsoljam önöknek a csehszlovák nép legszívegyesebb elvtársi üdvözléseit - röviddel hazájuk felszabadulása 20. évfordulójának ünnepségei után - őszintén gratuláljak azokhoz a sikerekhez, amelyeket a szocialista társadalom építésében a magyar szocialista munkáspárt vezetésével elértek. a csehszlovák nép ugyanúgy örvend az önök sikereinek, mint sajátjainak.

- május 9-én lesz husz éve, hogy a dicsőséges szovjet hadsereg csehszlovákiát megszabadította a náci megszállóktól, s a német fasizmus vereségével véget ért a második világháboru. csehszlovákia népe, - kommunista pártjának vezetésével - tevékenyen kivette részét a német fasizmus elleni küzdelemből. az emlékezetes szlovák nemzeti felkelés nemzeti demokratikus forradalomra fejlődött, és ennek győzelem nyomán népünk számára megnyílt a szocialista társadalom felé vezető út. /folyt.köv./

17.50/a 1835PA

- 47 -

bb 70. /Ünnepség csehszlovákia... 5. folyt./- szb

ugyan április 4-e a magyar népköztársaság népének a tartós és gyors gazdasági fejlődést, az életszínvonal növekedését, politikai és erkölcsi egységét jelképezi, ugyanezt szimbolizálja a csehszlovák szocialista köztársaság részére május 9-e.

- az elmúlt husz esztendő gyökeres változások és kimagasló eredmények időszaka volt. a szocializmus építése során azonban az eddig ismeretlen problémák egész sorát kellett megoldanunk és előfordultak hibák, fogyatékoságok nálunk is. pártunk mindenkor meghallgatta a dolgozók véleményét és a nép érdekeit képviselte. ez tette lehetővé számára a társadalmi fejlődés olyan irányítását, amely megegyezett a szocializmus céljaival, a nép érdekeivel.

- az idén új formákat és módszereket próbálunk ki a szocialista társadalom adta előnyök és lehetőségek jobb kihasználására. előtérbe kerülnek a népgazdaság irányításának, a minőség javításának, a technikai színvonal emelésének, a fokozott gazdaságosság és a termelékenység növelésének kérdései. a következő években hiánytalanul teljesíteni fogjuk hazánkban a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom felépítésének programját.

a nagykövet ezután emlékeztetett arra, hogy 1949 április 16-án írták alá budapesten a két ország közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt. mint mondta, az egyezmény megnyitotta népeink előtt az őszinte baráti kapcsolatok fejlesztésének útját politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt. ez az együttműködés és kölcsönös segítség már mindkét fél számára szép eredményeket hozott, bár - hozzátéhetjük - még távolról sem használtunk ki minden lehetőséget szomszédos szocialista országaink jó kapcsolatainak kihasználására és megszilárdítására.

- országaink megbonthatatlan barátságának alapjai a fasiszta ellen, a szabadságért, a szocializmus ügyének diadalra jutásáért vívott közös harcban gyökereznek. népünk sohasem felejtje el, hogy a szlovákiai hegyekben a magyar nemzet fiai milyen bátran harcoltak oldalunkon. egyek vagyunk az új élet felépítésünk nagy történelmi alkotásában, egyek vagyunk a szocialista országok közösségén belüli hű szövetségben, a szocializmusért és a békéért vívott harcban, egyek vagyunk a megbonthatatlan barátságban felszabadítókkal, a szovjetunióval!

/folyt. köv./

17.55/a 1835PA

- 48 -

bb 70. /Ünnepség csehszlovákia... 6. folyt./- szb

sok minden közelebb hoz bennünket egymáshoz, és semmi sem választ el. éppen ezért ezekben a napokban nem kívánhatunk magunknak jobbat, minthogy az országaink közötti szoros barátság még jobban megszilárduljon.

- engedjék meg, hogy e gondolatok jegyében kívánjak önöknek további sikereket a munkában, a szocializmus építésében.

- erősödjék a csehszlovák - magyar barátság !

- éljen a szocialista tábor rendithetetlen egysége, a békéért és az imperializmus ellen vívott harcban !

- éljen a szocializmus és a béke !

a csehszlovák nagykövet nagy tapssal fogadott beszéde után az ünnepség első része az internacionálé hangjaival ért véget. a második részben csehszlovák és magyar művészek adtak nagyszerű műsort, amelyben közreműködött: eva fischerova /zongora/, marta országhova /heged/, juraj martvon /ének/, tevábbá kohut magda és bodor tibor. /mti/

bb 72. súlyos közlekedési baleset nyiregyházán

vid j szb fm

1965. május 5.

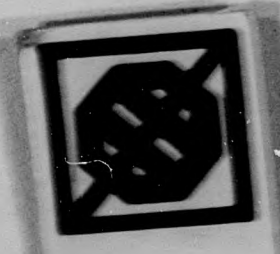
racskó mihályné a nyiregyházi kállói ut baloldalán közlekedett kerékpárjával, s váratlanul a vele egyirányban haladó 44-84 rendszámú motorkerékpár elé fordult. a motorkerékpár vezetője már nem tudta megállítani járművét. az összeütközés következtében racskó mihályné csaknem három métert repült a levegőben, míg végül az uttestre zuhant. súlyos koponyasérüléssel szállították a nyiregyházi kórházba.

a rendőrség megállapítása szerint a balesetért a szabálytalanul közlekedő kerékpáros a felelős. /mti/

18.00/a 1835PA

- 49 -

le

bb 71. közlekedési balesetek

1 fe/sk szb zs

1965. május 5.

az 5. kerületben az alkotmány utca és szemere utca kereszteződésénél szalóki lászló, 33 éves dunaujvárosi lakos személygépkocsijával összeütközött egy 15-ös autóbusszal. jung mihály, 42 éves tsz-elnökhelyettes, a személygépkocsi utasa, valamint molnár gáspár, 27 éves autóbusszvezető és dancs éva, 27 éves kalauznő súlyosan megsérült. szalóki lászlót a rendőrség őrizetbe vette, vezetői igazolványát bevonta.

a 7. kerületben a kertész utca és dob utca kereszteződésénél schwartz manó 84 éves nyugdíjast elütötte egy tehergépkocsi, amelyet unger géza 54 éves gépkocsivezető vezetett. az idős embert súlyos sérüléssel szállították kórházba. a tehergépkocsivezető ellen megindult az eljárás.

az 1. kerületben a mézváros utca és a naphegy utca kereszteződésénél dr. kroha miklós 37 éves budapesti lakos személygépkocsijával elütötte özv. herke józsefné, 74 éves budapesti lakost, akit súlyos sérüléssel szállították kórházba. a személygépkocsi vezetője ellen a rendőrség megindította az eljárást, vezetői jogosítványát bevonta.

rákoskerten, a pesti uton sásdi józsef, 30 éves géplakatos ittasan vezette személygépkocsiját és összeütközött egy tehergépkocsival. a rendőrség sásdi józsefet őrizetbe vette.

a ferencvárosi pályaudvar gyáli uti vasuti átjárójánál egy tehervonat halálra gázolta bajor imre, 55 éves nyugdíjas mozdonyvezetőt. a baleset körülményeinek tisztázására megindult a vizsgálat. /mti/

--

bb 74. az igazságügyminisztérium hivatalvezetése és pártbizottsága

tm szb sr

1965. május 5.

fájdalommal tudatja, hogy dr. várszegi istván főelőadó, a munkásmozgalom régi harcosa elhunyt. temetése szombaton fél 12 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. /mti/

n

18.05/a 1910 PA

- 50 -

bb 73. radnóti miklós mellszobrának leleplezése pécssett

vid j szb fm

1965. május 5.

Ünnepélyes külsőségek közepette leplezték le radnóti miklós bronz-mellszobrát, bányai józsef alkotását pécssett, a költőről elnevezett közgazdasági szakközépiskola kertjében május 5-én, radnóti miklós születésnapján. dr. ortutay gyula akadémikus, a tit elnöke ünnepi beszédben emlékezett meg a mártírhalált halt költőről. a szoboravató ünnepségen - rapai gyulával, az mszmp megyei bizottságának első titkárával, az mszmp központi bizottságának tagjával az élen - résztvettek baranya megye és pécs közéleti vezetői is. /mti/

--

bb 75. móríciz lili

k tf/sk szb fm

1965. május 5.

- akinek a tükör-ben közölt visszaemlékezései rövidesen könyvalakban is megjelennek - meghívást kapott érsekújvárra. a csehszlovákiai magyar dolgozók kultúregyesülete, a csemadok rendezésében május 10-én előadást tart móríciz zsigmondról és simonyi máriáról. /mti/

--

bb 76. az uttoróvezetők országos konferenciájának harmadik napja

k di/hné szb zs

1965. május 5.

szerdán, az uttoróvezetők országos konferenciájának harmadik napján munkabizottságokban folytatódott a tanácskozás. számos felszólalás hangzott el, s ezekben különösen a hazafias és az erkölcsi nevelés kérdései, tennivalói szerepeltek nagy hangsúllyal. több csapatvezető magnetofonfelvételeket pergetett le, amelyeken a gyerekek mondták el észrevételeiket, javaslataikat. a véleménycserében részt vettek a külföldi delegációk tagjai is. /mti/

--

18.10/a 1910 PA

- 51 -

bb 78. országos tanácskozás a jogi ismeretterjesztés feladatairól

t tf/tr szb fm

1965. május 5.

a jogszabályok berkeiben járatlan állampolgárok általános tájékoztatása, a társadalmi öngazgatás kibontakoztatása és fejlesztése, a szocialista demokrácia és a szocialista törvényesség erősítése a vezérfonala a tit jogi szakosztályai munkájának - így körvonalazták a társulat országos jogi választmányának szerdán a kossuth klubban rendezett plenáris ülésén a jogi ismeretterjesztés feladatait.

dr. világhy miklós egyetemi tanár, az elte rektorhelyettese a tit elmúlt esztendő állam- és jogtudományi propagandatevékenységéről szóló beszámolójában többek között megemlítette: 1964-ben különböző rendezvényeken, munkás-, tsz-, női-, ifjúsági- akadémiákon, szabadegyetemeken, ankétokon összesen 6 500 jogi előadást tartottak az állam- és jogelmélet fejezeteiből, állam-, államigazgatási-, büntető-, család-, munka-, termelészövetkezeti-, nemzetközi-jogi kérdésekről. az 1963. évnél mintegy ezerrel több előadásnak 328 000 hallgatója volt. az idén és a következő évben az ismeretterjesztő jogászok az előadások programjának összeállításakor elsősorban azokat a témákat veszik figyelembe, amelyek kapcsolódnak az mszmp központi bizottsága által nemrég publikált ideológiai irányelvekhez.

a beszámoló után a választmány határozatot hozott az 1965-1966. évi jogi ismeretterjesztés feladatairól. közülük kiemelkedik az állampolgárok jogtudatának formálása, fejlesztése, a társadalmi bíróságok működésének ismertetése, tájékoztatás a termelészövetkezetek állami irányításáról, a fiatalok büntetésének helyzetéről, a visszaeső bűnözők neveléséről, a bűncselekmények megelőzéséről, az utógondozásról, stb. a tsz- és munkás-akadémiák, a népi ülnöki akadémiák előadásait a hallgatóság vitafórumává változtatják, filmekkel teszik szemléletessé. szélesítik a kapcsolatokat az ismeretterjesztésben érdekelt szervezetekkel, elsősorban a magyar jogászszövetséggel, a társadalmi bíróságokkal, a tanácsokkal, a szakszervezetekkel, a népfront-bizottságokkal.

a plenáris ülés utáni előadói konferencián dr. magyar árpád, a legfelsőbb bíróság bíróját tartott tájékoztatást „a termelészövetkezeti jogviták néhány elvi és gyakorlati kérdéséről,.. /mti/

..-

le

18.15/a 1910 PA

- 52 -

bb 77. dieter lange, a radio berlin international helyettes főszerkesztője

1 áe/gg szb fm

1965. május 5.

szerdán előadást tartott az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájában. a publicista a falizmussal szemben aratott győzelem huszadik évfordulója alkalmából rendezett budapesti megemlékezések sorozatában hazájának az újraegyesítésért vívott politikai küzdelmeit ismertette. az előadást filmvétel követte. /mti/

..-

bb 79. halálos közlekedési baleset zalaegerszegen

vid tr szb fm

1965. május 5.

szerdán halálos közlekedési baleset történt zalaegerszegen. németh ferenc, a zalaegerszegi gépipari technikum elsőéves tanulója kerékpárral az utcán álló warszawa személygépkocsit kerülte, amikor szembejött a kpm tanintézet tehergépkocsija. a fiú a síkos úton kerékpárjával együtt a tehergépkocsi bal hátsó keréke alá esett. súlyos sérülésébe a kórházba szállítás közben meghalt.

a baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

..-

18.50/a 1910 PA

- 53 -

le

bb 81. bokor lászló kisfilmje a teresini haláltáborban született vadas vera viktoriáról

1 s/gg szb fm

1965. május 5.

csütörtökönkéntől kezdődően a két budapesti híradómozsi műsorára tűzi bokor lászló rendező „viktória” című kisfilmjét. az érdekes alkotás főhőse a most husz éves vadas vera viktória, aki 1945. május 9-én, a teresini haláltáborban született, egy órával a tábor felszabadulása előtt. ő volt az első gyermek, akit a haláltábor felszabadulása után anyakönyveztek.

vadas vera viktória - akit a mai teresin város díszpolgárává választottak - jelenleg a ganz-márag exportosztályán dolgozik, mint angol és németnyelvű levelező. /mti/

--

n

bb 80. nicoué mikem,

hné szb la

1965. május 5.

a togoi pedagógus szakszervezet titkára vezetésével a pedagógusok szakszervezete meghívására kéttagú delegáció érkezett hazánkba egyhetes tanulmányuttra.

/mti/

--

bb 82. halálos közlekedési baleset tatabányán

vid tm szb fm

1965. május 5.

halálos közlekedési baleset történt szerdán tatabányán. ágfalvi jános tatabányai lakos pannónia motorkerékpárjával egy berva-motorost került. közben csaknem teljesen áttért az ut baloldalára, s ott nekiment egy járókelőnek. ettől egyensúlyát veszítve úgy tért vissza a jobboldalra, hogy keresztülgázolt a vizes-füves árkon, s nekiütközött egy fának. amotorkerékpár póttutása, petrik istván tatabányai lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a motor vezetője súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a rendőrség az ügyben vizsgálatot indított. /mti/

--

19.05/a

-54-

le

bb 83. fogadás a szovjet sajtó napján

t fe/gg szb la

1965. május 5.

a szovjet sajtó napja alkalmából a.m. karpacsov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének titkára, sajtóattasé és a budapesten akkreditált szovjet újságírók szerdán este fogadást adtak a nagykövetségen. a szívélyes hangulatu fogadáson részt vett komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője, darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit.prop. osztályának helyettes vezetője, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, siklósi norbert, a magyar újságírók országos szövetségének főtitkára, a külügyminisztérium sajtóosztályának, a tájékoztatási hivatalnak és a magyar újságírók országos szövetségének több vezető munkatársa, a budapesti lapok főszerkesztői, a magyar sajtó vezető munkatársai. ott volt g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a budapesti diplomáciai képviselők számos sajtóattaséja, a magyarországon akkreditált külföldi újságírók. /mti/

--

bb 84. karambol csepreg határában

i vid fm szb fm

1965. május 5.

szerdán súlyos karamból történt csepreg határában a répcévisi vasutvonalon. a sorompó nélküli átjárónál a tömörd felől érkező ng.a. 52-59 rendszámú autóbuszba beleszaladt a bükrről érkező motorvonat. hét személy - köztük kettő súlyosan - megsérült.

a baleset okának tisztázására vizsgálatot indítottak. /mti/

--

19.15/a

- 55 -

le

bb 85. a magyar unesco bizottság

hné szb la

1965. május 5.

társadalomtudományi albizottsága szerdán délután a kulturális kapcsolatok intézetében ülést tartott, melyen részt vett és felszólalt s. friedman, az unesco társadalomtudományi osztályának hazánkban tartózkodó vezetője. /mti/

--

bb 86. időjárásjelentés

hné szb la

1965. május 5.

a meteorológiai intézet jelenti május 5-én, szerdán este 19 órakor:

az évszakhoz képest hűvös idő

várható időjárás csütörtökön estig: időnként felszakadó felhőzet, többfelé eső, egy-két helyen zivatar. időnként élénk északnyugati, északi szél, hűvös idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 13-17 fok között. /mti/

--

bb 87. ünnepi hangverseny a csehszlovák kulturában

t fe/hné-lm la

1965. május 5.

csehszlovákia felszabadulásának huszadik évfordulója alkalmából rudolf chlubna, alezredés, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja, szerdán este ünnepi hangversenyt rendezett a csehszlovák kulturában, az esten megjelent a magyar néphadsereg tábornoki és tisztikarának számos képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több katonai attaséja.

a hangversenyen fellépett eva fischerová zongora, - marta országhová hegedűművész és jura j martvon, a szlovák nemzeti színház magánénekes. /mti/

--

20.50/a

- 56 -

bb 88. ünnepi csehszlovák filmbemutató a puskin moziban

t hné szb la

1965. május 5.

a csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából szerdán este a puskin moziban diszelőadáson mutatták be „az ötödik lovas, a félelem,” című csehszlovák filmalkotást.

a bemutatón megjelent biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, [redacted] a központi bizottság titkára, péter jános külügyminiszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes. a diszelőadáson ott volt frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és munkatársa. részt vett az előadáson művészeti életünk több kiválósága is.

az előadás előtt gentler viktor, kossuth-díjas filmrendező méltatta a csehszlovák filmművészet eredményeit, majd bemutatta a magyarországi csehszlovák filmnapok alkalmából budapestre érkezett művészküldöttség tagjait: frantisek pilát filmfőigazgató-helyettest, karla chadimova filmszínésznőt és vera kabalova dramaturgot. ezután bemutatták zbynek brynych rendező alkotását, „az ötödik lovas, a félelem,” című csehszlovák filmet.

a közönség nagy tapssal fogadta a bemutatót. /mti/

--

-vége -

21.20/a

- 57 -

MUNKASZÁM:

B/88

FELVÉTEL:

641

Készítette: Wné kertész Zs.